

SAN MARCOS

Juan Oco Doquë Ayere Quëaye

(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ De'o coca ñeje huëopi. Ñeje yo'opi, Ējaë Jesucristo Maija'quë mamaquë. ² Maija'quëre quëacaiquë Isaíaspi Maija'quë quëaquëna, toyapi, ñeje:

“Yë'ëre quëacaiquëre du'ru jëjo saosi'i, saija'a ma'a ne de'huacaija'quëre.

³ Airopi i yë'ose'e jutaja'coa.

Ne de'huajë'ë,

Mai Ējaë daija'a ma'a, nui ma'a hui'yocaijë'ë.”

⁴ Jaje pa'ina, Juan cuene yejaja'a dai paire doquë daji'i. Jaje dai capi: Mësarü ja'rë cuasase'ere jëoni pönëto oco doye pa'iji, mësarü co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e pa'ija'core.

⁵ Judea quë'ro pai cui'ne Jerusalén daripë pai si'aohua'i i pa'i hue'ñana sani iohua'i co'aye yo'ose'e oijë quëajëna, Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁶ Juan caña cato camello ñañapi nese'e paji'i. Cui'ne i tëi ca cato ca'nipi nesico paji'i. I aiñe cato pu'su cui'ne mejaë paya paji'i. ⁷ Ñeje caquë paire quëaëña:

“Yë'ë jeteyo'je jerepa pa'ipi daiji. I jo'yaë në meni zapato joyecaiquëje pa'i yë'ë peoyë, ai teaye pa'i a'ë. ⁸ Ocopi dohuë, mësarute. Jesuta'a Maija'quë joyore isija'quë api.”

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Ja mu'seña Jesupi Nazaret daripëpi de daquëna. Nazaret daripë cato Galilea quë'ro paji'i. Daquëna, Juanpi Jordán ñana dopi, Jesure. ¹⁰ Do tējina, Jesús tsiayapi

tumaquëna, ma'tëmo jaça sacona, ñaëña. Ñaquëna, Maija'quë joyo ire pana nëca mequëña, su'teje pa'ipi. ¹¹ Nëca meina, ma'tëmopi yë'ose'e jutaëña:

“Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Më'ëre ai yëyë. Ai sihuaquë pa'iyë, më'ëre.”

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Ja maca je'nërepa Maija'quë joyopi saëña, Jesure, yequë huë'ñana, paï peo huë'ñana. ¹³ Saëna, airo acohua'i quë'rona cuarenta mu'seña pa'ina, mënapï co'aye yo'ojaquë caquë dani neñaëña. Mënapï jaïe yo'o tëji maca huiñaohua'ipi dani Jesure necateña.

Jesús Yo'o Huëoye, Galileana

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ Juanre tsoe tseani cosi maca Jesús jeteyo'je saji'i, Galileana, de'ococare quëaquë Diusu te'te ayere. ¹⁵ Neje caquë quëapi:

“Tsoe ti'api, Maija'quë cuãne te'te. Ja'yere pa'iji. Mësarü ja'rë cuasase'e jeoni yeque cuasayena ponëjë'ë. Huaso cocare asajë'ë.”

Hua'ire Yo'ecohua'ire Soiye

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

¹⁶ Jesupi Galilea jaira të'tëpaja'a saina, Simón i yo'jei Andrés çoni hua'i huäterë jeo döojëna, ñaëña, iti hua'i yo'ecohua'i sëte. ¹⁷ Nani jaohua'ire capi:

“Yë'ë ja're daijë'ë. Yureta'a païre yo'ecohua'i pa'ija'cohua'ire nesi'i, yë'ëpi.”

¹⁸ Ca tëjina, huäterë jeoni sateña, i ja're.

¹⁹ Satena, seña maca saina, Zebedeo mamajëpi Jacobopi i yo'jei Juanpi çoni yohuëre ñu'ijë huäterëre que'que

do'sejëna, ñaëña. ²⁰ Ñani johua'ire soiña. Soina, jaohua'ije pëca ja'quëre jeoni Jesús ja're sateña, i saina çocaicohua'i ja're coni yohuëre pa'ina.

Co'a Joyore Hue'equë

(Lc 4.31-37)

²¹ Jeo saiscohua'ipi capernaum daripëna sa ti'ani, du'ru huajë mu'se Judea pai tsi'si huë'ena cacarena, ye'yaëña, Jesupi. ²² Ye'yaquëna, me nesiquëpi de'oyerepa ta'ñerepa ye'yaquë'ni, jaë, cuañequëje pa'irepa ye'yaquë'ni. Maire ye'yacohua'i yo'oyeje yo'oye paji, cuasareña. ²³ Cui'ne pai tsi'si huë'ere huati quë'i paquëña.

²⁴ Pa'ipi caëña:

“¿Jesús Nazaret daripëpi daiquë me nesi'quë yëquëre yo'loquë'ni? ¿Yëquëre huasi'quë daiquë? Ti cuañequërepa de'loquëni ñahuë, më'ëre.”

²⁵ Caquëna, Jesupi huatire caëña:

“Cama'ë pa'ijë'ë. Jaëte jeoni etajë'ë.”

²⁶ Caquëna, asani hue'hue dahuëje pa'ye ju'iquëte yo'oni cuini etaëña, huati. ²⁷ Jaje yo'ouna, ñani si'aohua'i quëquë huesëni sa'ñe seteña:

“¿Ique a'ni, iye? ¿Iquerepa huajë ye'yaye a'ni, iye? ¿Huatiohua'ire eto sao tuture paque paji. Jaje paquëni i cuañeñe sehuojë etayë?”

²⁸ Jaje Jesús yo'oyese'e esa Galilea yeja pa'icohua'i asa ti'areña.

Simón Pedro Huaore Jujuye

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

²⁹ Ye'ya tëjini pai tsi'si huë'epi etani Simón cui'ne Andrés huë'ena cacaëña. Jacobo cui'ne Juan coni cacarena, Jesús ja're. ³⁰ Cacarena, Simón huao suña dahuëre ju'io uico pacoña. Pa'iona, io ju'l'ine quëareña, Jesure.

³¹ Quëarena, asani dani io jëtëna tseani naë huëouña. Naë

huëouna, suña dahuë jeouña. Jeouna, huëni si'aohua'ire aña.

Jai Paire Ne Co'yaye, Jesús Yo'oquëna

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

³² Na'iquëna, ësë caje huesëquëna, ja daripë si'a ju'ico-hua'ire cui'ne huati quë'iohua'ire Jesús quë'rona dareña.

³³ Si'a pai ja daripë acohua'i tsi'sireña, eta sa'ro quë'rona.

³⁴ Tsi'sirena, jai paire jujuquëna, co'yareña, si'aohua'i. Si'aye ju'iñe pa'itoje de'oye jujuña. Cui'ne huati quë'iohua'i pa'ijëna, eto saouña, huatiohua'ire. Huatiohua'ipi tsoe Jesure ñareña. Jesupi huatiohua'i cayete ësequë, cama'pë pa'ijë'ë, cani eto saouña.

Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'rore

(Lc 4.42-44)

³⁵ Ja yo'o tëjini pëani cani nea hue'ñarepa huëni saquëña, pai peo hue'ñana Maija'quëni casi'i caquë. ³⁶ Ja caquëna, Simón cui'ne yecohua'i cõni tuteña. ³⁷ Tuni ti'ani ite careña:

“Si'aohua'i më'ëni co'eyë.”

³⁸ Cajëna, Jesupi iohua'ire caëna:

“Je darina sañu'u. Je darije cui'ne Maija'quë coca quëasi'quë daë'ë.”

³⁹ Cani saquëña. Si'a hue'ña Galilea quë'roja'a sai si'a Judea tsi'si hue'ena cacani Maija'quë coca quëarojaquëña. Cui'ne huatiohua'ire eta saouña.

Jesús Jujucaiye, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

⁴⁰ Jesús pa'i hue'ñana te'i ju'iquëpi daquëña. Ja'ju dahuë ju'iñe hue'equëpi dani do're ja'runi oi sequëña:

“Më'ëpi yëni ne co'yajë'ë, yë'ëre.”

⁴¹ Ju'iquëte oi ñaquë jëtëpi se patoquë caëna:

“Yëyë. Më'ëre jujusi'i.”

⁴² Cani patoquëna, ti ju'iñe peoquëre pare ne co'yaëña, ite. ⁴³ Ne co'yani Jesupi yëhuouña, yë'ë ne co'yase'e quëama'ë pa'ijë:

⁴⁴ “Yecohua'ire quëama'ë pa'ijë'ë, coa Maija'quë hu'e ñacaicohua'i ëjaëse'ere iñojë'ë, Moisés cuãnequë pa'ise'ere isiquë mël'ë si'sire tsoa tosiquë pa'iyere iñoquë. Jaje yo'oquëna, yecohua'i ñajajë caëña. Cani jëjo saouña.”

⁴⁵ Ti jujusiquëpi etani sani Jesús yo'ose'ere si'a hue'ña quëaëña. Quëaëna, Jesupi pai daripëa tiñarepa cacaye peouña. Peoquëna, hue'sere pai peo hue'ñare paquëña. Pa'iquëta'are paipi i quë'rona si'a hue'ña acohua'ipi dateña.

2

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuye

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹ Yequë huë'ñare panirojani tëjini, tijupë Capernaum yejana co'i copi. Co'ina, hu'ere pa'iji asareña, yecohua'i.

² Asani esa tsi'sireña. Si'a hu'e timë huesëoña, so'o sa'ro peoyerepa. Jaje tsi'sirena, i cato Maija'quë cocare quëaëña. ³ Quëaquëna, cajese'e ëmëohua'ipi ju'iquëre hue'ejë dareña. I ju'iñe cato quë'quë dahuë paji'i.

⁴ Dani jai pai pa'ijëna, Jesús pa'i hue'ñana caca ti'añe peoquëna, ña jujani huë'e ëmëje'ëja'a coje neni ju'iquëre cai saihuëre uina, Jesús nëca hue'ñana casareña. ⁵ Jujucaija'quë api cuasajë yo'oyere ñani Jesús ju'iquëre capi:

“Tsihua'ë, mël'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e a'ë.”

⁶ Jaje caquëna, iti maca ñu'icohua'ipi cuãnese'e yel'acohua'i acohua'ipi asani cuasahuë. ⁷ ¿Me yo'oquë jaje caquë'ni, iquë? Coa Maija'quëni cue'cuequë caji. Iye yeja acohua'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'huaye peoji. Coa Diususe'e yo'oye a'ë, ja cato.

⁸ Cuasajëna, Jesús i joyopi iohua'i cuasase'e asani caëña:

“¿Me neñu'ju jaje cuasaye'ni, mäsaru? ⁹ Ique a'ni, ju'iquère ai de'oye ca'ñe pa'ye: 'Më'ë co'aye yo'ose'e saï de'huacaise'e a'ë.' Panita'a caye, 'Huèni më'ë cai saihuë ìni saijë'ë.' ¹⁰ Jaje pa'ito mäsarute ìñosi'i, yë'ë Pai Mamaquë iye yeja pa'i paï co'aye yo'ose'ere saï de'hua tutu paquë pa'iyere.”

Jaje cani ju'iquère caëña:

¹¹ “Më'ëni cayë, huëijë'ë. Më caïcore ìni hue'equë më huë'ena saijë'ë.”

¹² Jare caëna, ju'iquëpi ì cai sëohuë ìni hue'equë saquëña. Saquëña, ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuareña, mai ña ma'ñere ñañë, cajë.

Jesupi Levíre Soiye

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Jesupi sani couña, jaira tëtëpana. Sani couna, si'a paï ì quërona tsì'sirena, ye'yaëña. ¹⁴ Ye'ya tējini jerepa saina, Leví, Alfeo mamaquëpi pa'i do'i saï huë'ere ñu'ina, Jesupi ñani caëña:

“Yë'ë ja're daijë'ë.”

Caëna, asani ì ja're saquëña.

¹⁵ Jesupi Leví huë'ena sani ñu'i aina, jai paï pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i co'aye yo'ocohua'i cui'ne ì ye'yacohua'i cōni te'e ñu'ijë ateña. ¹⁶ Jesupi jaje jaohua'i ja're cōni ñu'i aina, ñaquë ñani cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseohua'ipi ì ye'yacohua'ire seteña:

“¿Me neni mäsarute ye'yaquë pa'i do'i secohua'i ja're cōni cui'ne co'acohua'i ja're cōni ucuquë cui'ne aiquë'ni?”

¹⁷ Sejëna, Jesupi asani sehuouña, jaohua'ire:

“Huajëcohua'i cui'ne de'oye pa'icohua'i jujuquëre co'e-ma'cohua'i a'ë. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë. Yë'ë cato de'ocohua'ini soisi'i caquë daiye pahüë. Co'acohua'ini caquë daisiquë a'ë.”

*Ai Ma'ñere Cajë Señe**(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)*

¹⁸ Fariseo paï ye'yacohua'ipi cui'ne Juanre ye'yacohua'ipi aïma'pë Maija'quëre sejëna, yecohua'ipi ñani Jesús quë'rona dani seteña:

“¿Me yo'ojë më ye'yacohua'i aïma'pë seña pañe'ni, Juan ye'yacohua'i cui'ne fariseo paï ye'yacohua'ise'e aïma'pë sejëna?”

¹⁹ Sejëna, Jesupi sehuouña:

“¿Hueja ao aïja'cohua'ire soisicohua'i je'quë aïma'cohua'ini iti hueja posëpi iohua'i ja're conï pa'ito? Ipi pa'ito aïñe pa'iji. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are hueja posëje pa'ini yequë mu'se sio cuañoni ja macata'a aïma'pë seja'cohua'i a'ë.

²¹ Ai ju'i care huajë çapi jaoma'cohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'i pa'ito jojajëna, huajë çapi quërësiö ai ju'i care jerepa jai coje neñe pa'iji. ²² Cui'ne huajë cuiya'i çonore ai ca'ni topëna ayama'cohua'i a'ë. Ayasicohua'i pa'ito huajë cuiya'i çonopi o'saquë quï'co joiye pa'iji. Ja maca yureta'a si'aye nejoñe pa'iji, çono cui'ne topëje conï. Ja do'ire huajë cuiya'i çono ja're huajë ca'ni topëna ayaye pa'iji.”

*Jesús Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye**(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)*

²³ Te'le mu'se Jesús huajë mu'se pa'ina, trigo tsioja'a saina, i ye'yacohua'ipi sa tëtö saijë tëahuë. ²⁴ Tëajëna, ñani fariseo païpi careña, Jesure:

“Ñajë'ë, jaohua'i yo'oyere huajë mu'se yo'oye peoji, huajëye pa'i mu'sere.”

²⁵ Cajëna, ipi iohua'ire caëña:

“¿Maija'quë toyapë mësarü ñama'cohua'i a'ni? Toyase'e cato caji: Abiatar Maija'quë huë'ere ñacaicohua'i ëjaërepa pa'i maca, Davidpi cui'ne i çocohua'ipi aïñe peoquëna, aï ëa ju'ijë. ²⁶ David cui'ne i çocohua'i conï

cacani aore Maija'quë ña huë'ñana tēose'ere aë'ë. Iye ao cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'e ai ja'ñe pa'iji. Yecohua'ire ësese'e paji'i."

²⁷ Cui'ne jaohua'ire Jesupi caëña:

"Paini caquë Maija'quë huajë mu'se nepi. Pani paipi huajë mu'se do'ire ai yo'ojajë caquë neñe. ²⁸ Yë'ë Pai Mamaquë cato huajë mu'se ëjaëpi yo'oyë."

3

Jëtë Sëyë Huesësiquë

(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

¹ Pai tsi'si huë'ena Jesupi tijupë cacapi. Cacaëna, jarote jëtë sëyë huesësiquë paji'i. ² Pa'ina, huajë mu'sere Jesupi jujuquëna, ñañu'u cuasajë cama'pë ñahuë, jujuquëna, sañope ite cañu'u cajë. ³ Ja maca Jesús jëtë sëyësiquëre ñani caëña:

"Huëni nëcani iye maca jopore pana dani nëcajë'ë."

⁴ Jaje se cani yecohua'ire seji'i:

"¿Huajë mu'se ique yo'oyepi de'oquë'ni? ¿De'oye, panita'a co'ayere yo'oye, paire huasoye, panita'a paire huani jeoñe?"

Jaje caquëna, ti sehuoye pareña. ⁵ Jaje Jesús seni jujani pëi iohua'ire ñapi, i cayere asaye coejëna, ñani. Jaje oi ña jujani ju'iquëre capi:

"Më'ë jëtëre pi'najë'ë."

Caquëna, pi'napi. Pi'naquëna, i jëtëpi tose de'oco paji'i. ⁶ Jare ñani fariseo pai etasicohua'ipi Jesure huani jeo ja'ñere ca de'huajë paë'ë, Herodes pai ja're çoni.

Jaira Të'tëpare Jai Pai Pa'iyë

⁷ Jesupi i ye'yacohua'i ja're çoni saji'i. Saina, jai pai tuteña, Galilea paipi. ⁸ Jaiye yo'oquëna, asa ti'ani Judea, Jerusalén, Idumea, Jordán je tē'te quë'ro acohua'i, Tiro yeja acohua'i, cui'ne Sidón yeja acohua'i i quë'rona

ñañu'u cajë dateña. ⁹ Jaje pa'ina, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña. Yohuë ja'yena dajë'ë, paipi qui'ima'cohua'ini. ¹⁰ Iye cato capi jai paire jujuquëna, ñani ju'icohua'ipi ini patoni co'yañu'u cajë yo'ojëna. ¹¹ Cui'ne huatiohua'ipi ini ñani do're ja'rujë cuijë cahuë:

“Më'ë cato Maija'quë mamaquë a'ë.”

¹² Jaje cajëna, Jesús ai ësepi cama'pë caquë. Jaë api, quëaye coepi.

Jesupi Yë Sahuani Soiye
(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Ja jeteyo'je ai cutihuëna tumani jarona i yë sahua nëosicohua'ire soina, dateña. ¹⁴ Datena, soipi, si'a jëña cayañoa pa'iohua'ire tsi'soni sahua nëosicohua'ire yë'ë ja're pa'ijajë caquë jaohua'ire mësarute jëjo saosi'i yë'ë coca quëaja'cohua'ire. ¹⁵ Cui'ne ju'icohua'ire juju tutu cui'ne huatiohua'ire eto sao tutu isiña. ¹⁶ Icohua'i a'ë, doce i soisicohua'i: Simón jare ini Pedrore hue'yopi. ¹⁷ Jacobo cui'ne i yo'jei Juan, Zebedeo mamajë paë'ë, cui'ne jaohua'ini hue'yopi Boanerges jaje cani cayë mujuë mamajë. ¹⁸ Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo cato Alfeo mamaquë Tadeo, Simón paji'i. Jaë cato judío pai de'oye pa'iyere caquë yo'o tsëcapë aquë paji'i. ¹⁹ Cui'ne Judas Iscariote paji'i, Jesure cosoquë yehuoja'quëje.

Jesús Co'a Joyo Tuture Paquë Caye
(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰ Jaje quëa tējini i ye'yacohua'i ja're huë'ena cacaëña. Cacaëna, tijupë paipi tsi'si dateña. Tsi'si huesëjëna, ai yo'oye pa'ina, ai yo'ojë aiñeque pareña. ²¹ Jaje pa'ina, i cajeohua'ipi asani Jesure quërëjañu'u cajë dateña, coa cuepei neni yo'oji, caye pa'ina.

SAN MARCOS 3:22-10 SAN MARCOS 3:34

²² Cuañese'e ye'yacohua'ipi Jerusalénpi daisicohua'ipi careña:

“Huati ëjaë Beelzebúre hue'equëpi yo'oji. Jaje pa'ina, jaë tutupi co'a joñoare eto saoquë yo'oji.”

²³ Jaje cajëna, ja maca Jesupi soiña, tiña asajajë caquë quëapi, paí yo'oyeje pa'ye ñeje caquë:

“¿Huati ëjaë pani me ija'a co'ye eto saoquë'ni? ²⁴ Paípi yeja ëjaëpi huasiquë pani, yecohua'ipi ini sañope yo'ojëna, uihuaquë coa carajaiñe pa'iji. ²⁵ Cui'ne te'le huë'e acohua'ipi uihujë huasicohua'i pani coa sañe yo'ojë carajaiñe pa'iji. ²⁶ Jaje huatipi ija'a sañe uihuaquë pani quëcoye peoji. Jaje yo'oquë pani tsoe carajaisi'quë yo'oye pa'iji.

²⁷ Ai tutu quë'i huë'e pa'ito cacaye peoji, i co'amaña sioñu'u cajë. Iní du'ru huenita'a i co'amaña jioye pa'iji.

²⁸ Nuñerepa cayë, mësarute: si'aye paí co'aye yo'ose'e saí de'huacaiye pa'iji. Cui'ne Maija'quëre co'a coca cayeje saí de'huacaiye pa'iji. ²⁹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope co'a coca casiquëre cato saí de'huacaiye ti peosipi. Si'anë do'i pasipi.”

³⁰ Huatire hue'equë api casi do'ire, jaje Jesús quëaëña.

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi coní dani hue'sere pa'ijë Jesure quëacaija'quëre jëjo saoreña, daijaquë cajë.

³² Jare asani Jesús quë'ro jai paí ñu'ijë asacohua'ipi Jesure careña:

“Më'ë ja'co cui'ne më yo'je tsi më'ëni soiyë, hue'sepi.”

³³ Cajëna, sehuouña:

“¿Ne a'ni, yë'ë ja'co, cui'ne yë'ë yo'je tsi?”

³⁴ Jaje cani i quë'ro ducohua'ire seña tëjijani caëña:

“Iñore pa'iyë, ja'coje pa'iohua'i cui'ne yë'ë yo'je tsije pa'iohua'i. ³⁵ Si'aye Maija'quë yëyete yo'ocohua'ipi yë'ë yo'jei cui'ne yë'ë yo'jeo cui'ne yë'ë ja'cohua'i pa'iyë.”

4

*Taquë Yo'ose'eje Pa'ye Quëase'e**(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)*

¹ Tijupë Jesús jaira tëtëpapi ye'ya huëouna, jai pa'i i quërona tsi'si dateña. Jai pairepa tsi'si daijëna, Jesús ña jujani iti maca jaira huahua yona aya mëni ja'ruña, pa'se'e mejahuëre pa'ijëna. ² Ja maca yureta'a jaiye ye'yaëña, pa'i yo'oyeje pa'ye ñeje caquë.

³ “Asajë'ë, iyere, taquë sani tase'ere. ⁴ Jaje sani taquëna, yequë capi ma'ana to'mepi. To'meina, pi'api dani peo hue'ña ocue saopi. ⁵ Yequë capi quëna yejana to'meo. To'meni esa mëapi, pea yeja do'ire. ⁶ Jaje mëacota'are ësëpi ëo hue'api, tsita mema'coni. ⁷ Yequepi to'mepi, miu pi'si quërona. Jaje pa'ina, miu pi'sipi te'e ai de'oni hue'api. Jaje yo'oni quëima'o paco'ë, tase'e. ⁸ Yequë capi de'o yejana to'mepi. To'meni mëani jaiye de'oye quëji'i. Iti ca yequë ñëapi quëji'i, treinta ca, yequepi sesenta ca cui'ne yequepi cien ca quëji'i.”

⁹ Casi jeteyo'je caëña, jaohua'ire:

“Cajoro hue'ecohua'i pani, asajë'ë.”

*Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Cõni Quëaë'ni**(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)*

¹⁰ Quëa tëjisi jeteyo'je Jesús te'i pëaëña. Pëaëna, ñani i quëno maca i ye'yacohua'i ja're cõni pa'icohua'ipi seteña: ¿Iohua'i ñañena cõni ique yo'oyere quëaë'ni, jaje?

¹¹ Cajëna, ipi sehuouña. Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësarute Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tëmo te'te ayere. Jaje pa'iquëta'are jaro tiro pa'icohua'ire cato iohua'i ñañe ayepi cõni caquë quëaye pa'iji.

¹² Jaohua'ipi ñajëta'a ñañe pajajë caquë. Cui'ne asajëta'a ti jare caji cuasama'cohua'ipi pa'ijajë caquë, cui'ne asani ponëma'pëna iohua'i co'aye yo'ose'e saï de'huacaiye peo-jaquë caquë quëayë.”

Taquë Yo'oyeje Pa'ye Quëaye

(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³ Caëña, yequeje:

“¿Mësaru iye quëase'e asa ti'añe pañe? ¿Jaje pani me yeque cui'ne pa'ye quëato asa ti'aja'cohua'i a'ni? ¹⁴ Maija'quë coca quëaquë api, iti ca tañeje pa'i. Maija'quë coca'ë, iti ca. ¹⁵ Ma'ana iti tomesel'eye pa'iohua'i pa'iyë, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi Maija'quë coca asayë. Asarena, huatipi dani, peo hue'ña iohua'i asase'ere nejoñere quëaji. ¹⁶ Quëna yejana tase'eye pa'iohua'i a'ë, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi ai yëjë asani sihuajë de'huayë, Maija'quë coca. ¹⁷ Jaje asacohua'ita'a quëcoma'pë ai yo'oyepi pa'ina, panita'a de'o coca do'ire paipi sañope yo'ojëna, yo'o jujani jeoñere quëaji. ¹⁸ Yecohua'ipi miu pisi quë'rona taëna mëañeje pa'iohua'ipi de'o coca asayë. ¹⁹ Asacohua'ita'a iye yeja co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña pa ëayepi cosoquëna, coa si'a co'amaña yë huesëni yo'ojë Maija'quë cocare nejoñe a'ë. Jaje yo'ocohua'i quëiñeje pa'ye de'oye pa'iyere iño ti'añe peoji. ²⁰ Yecohua'ipi de'o coca asani ti de'huacohua'i pa'iyë. Jaohua'ipi jaiye quëiñeje pa'iohua'i pa'iyë, de'o yejaje pa'iohua'i. Yecohua'ipi treinta ca quëise'eye pa'iohua'i pa'iyë. Yecohua'ipi sesenta ca quëise'eye pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne yecohua'ipi cien ca quëise'eye pa'iohua'i pa'iyë.”

Toa Tsëo Pë Yo'oye Ayepi Ye'yaye

(Lc 8.16-18)

²¹ Caëña, cui'ne:

“¿Toa tsëo përe dani mahuë huë'ehuëna nëcocohua'i a'ni panita'a cai saihuë huë'ehuëna nëcocohua'i a'ni?

Pani, toa tsëo pë cato si'a hue'ña miaja'coni tiñare pana nēcoye pa'iji. ²² Yahuese'e pa'ise'epi si'aye ti'a ja'ñese'e a'ë cui'ne pai ñama'pë pa'ijajë cajë yo'ose'ere si'aohua'i, asase'e pa'ija'coa. ²³ Mësarupi cajoro hue'ecohua'i sête asa ti'ajë'ë.”

²⁴ Caëna, cui'ne:

“De'hua mësarü asase'ere yo'ojë'ë. Mësarü yecohua'ire cuëcueni isiyeje pa'ye mësaruteje Diosupi cuëcueni isi-ja'quë api. Mësaruni jerepa isija'quë api, iti asacohua'ini. ²⁵ Jaje pa'ina, paquëni jerepa isiye pa'iji. Cui'ne peoquëni jerepa a'ri maña i payeque jioye pa'iji.”

Tase'e Mëañe Ayepi Quëaye

²⁶ Jesupi capi, cui'ne:

“Maija'quë cuañe te'te cato yejana iti care taëna, iose'e mëañeje pa'ye a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, ta tējisi jeteyo'je sani iti tasiqüë caiji. Cani tējini na'iquëna, huëiji. Jaje cui'ne mu'seña cui'ne ñamije tēto saiji. Yo'oquëna, tasi ca cato tsatani mëa huëoji. Jaje yo'oquëna, iti tasiqüë cato huesëqüë pa'iji, io yo'oye. ²⁸ Yejase'e ai de'oye necaina, mëaji. Du'ru macarepa iti ñë macapi mëaji. Jeteyo'je iti tsä'ña neji. Jeteyo'je iti ca yureta'a neji, iti tsä'ñana timë ja'ñe. ²⁹ Iti ca ya'ji tējisi maca iti ca téasi'i caqüë etaqüë api. Jaje yo'oyeje pa'ye a'ë, Maija'quë te'te aye.”

Mostaza Ca Ayepi Ye'yaye

(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰ Yequeje caëña, Jesús:

“¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye, panita'a iquena coní caqüë quëara'ye iohua'i asa ja'ñe? ³¹ Mostaza care yejana tañeje pa'ye a'ë. Ja ca cato si'a soqüë ca maña seña maca ai a'ri cal'ë. ³² Jaje pa'iquëta'are tasicopi ai de'osico pani si'a soqüë ñëa maña jerepa jaico ai de'ocoa. Jaje pa'ioipi jai soqüë capëa pa'iona, pi'aje iona daijë pëa huajjë pa'icohua'i a'ë, ja'o huë'ehuëna.”

³³ Jaje Jesús ye'yapi, Maija'quë coca. Jaiye iohua'i ñaÑe ayepi caquë iohua'i a'jiÑe asa ti'aÑeque quëapi.
³⁴ Iohua'i ñaÑe ayepi caquë si'anë quëaëña. Coa peoye quëaye paëña. Jaje pa'iquëta'are i ye'yacohua'ise'ere si'aye i quëase'ere jare cayë caquë nuÑerepa quëaëña, te'ohua'ire.

Jesupi Tuture Cui'ne To'aÑere CuaÑeÑe
 (Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵ Iti mu'se na'iquëna, ire ye'yecohua'ire caëña:
 “Je të'huina jeÑu'u.”

³⁶ Caëna, ja maca Jesús yohuëre pa'ina, paire jeoni sateña, Jesús ja're. Saijëna, cui'ne yequë yohuëja'a coni sateña. ³⁷ Saijëna, ai tutu huëouña. Jairapi ai to'aquë yohuëna ocopi timëoña. ³⁸ Timëquëna, Jesuta'a sëtipe quë'rore coa ui caquëña, i siopë tëo pacona tëo paquë. Caina, jaohua'ipi dani sëtoni careña:

“Ye'yaquë, mai ne huesëyë.”

³⁹ Cajëna, huëni tuture cuaÑeÑe. Cui'ne jairare caëña.
 “Yo'oma'o pa'ijë'ë.”

Caquëna, tutupi jo'cua jeo nëquëña. Cui'ne jairaje tsiña de'huaje pa'io de'oña. ⁴⁰ Ja maca jaohua'ire caëña:

“¿Me yo'ojë ca'raye'ni? ¿Maija'quëpi ñacaiji, cuasa ma'Ñe?”

⁴¹ Caquëna, ire ye'yecohua'ipi ña quëquëni careña:

“¿Iqueire papi, iquë ja jerepa tuture cui'ne jairate cuaÑequë'ni, cui'ne sehuoco?”

5

Huati Quë'ire Gadara Aquëre Quëaye
 (Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Jaira je të'huina ti'areña, Gadara quë'rona. ² Yohuëpi Jesús ja'a tumaquëna, ju'isicohua'ire ta hue'Ñapi te'i ëmë huati quë'ipi saÑope daquëña. ³ Huati quë'i cato,

ju'icohua'ire t̄a hue'ñare pa'iquē paquēña, quēna meapi hueñu'u cajēta'a hueñe peoquēpi. ⁴ Jēña nēcañoa cōni jaiye huētoje ipi naē tēte jēaēña. I jerepa tutu neñe peouña. ⁵ Ñami, mu'se ju'isicohua'ire t̄a hue'ñare ai cutihuēre pa'i cuiquē quēna pēapi co'ye huai yo'oquē paquēña. ⁶ So'opi Jesure ñani huē'huēni Jesús nēca macana ti'ani Jesús mē'ēpi jerepa tutu paquē cani do're ja'ruña.

⁷⁻⁸ Do're ja'runa Jesupi caēña, huatire:

“Iye ěmēre etajē'ě.”

Caquēna, ai tutu caquē sequēña:

“Jesús, Diusu ti ějaērepa mamaquē ai yo'oyete yē'ēre isima'ě pa'ijē'ě.”

⁹ Seina, Jesupi jaēte caēña:

“¿Ique mami a'ni?”

Caquēna, sehuouña:

“Yē'ě mami cato jai pa'i a'ě.”

¹⁰ Cani Jesure ai sequēña:

“Iye huatiahua'ire yequē hue'ñana jējo saoma'ě, iñore pa'ijajē.”

¹¹ Caquēna, ja'yere jai sēse dohuē cuti pēpēre aijē pa'ijēna, ¹² Huatiahua'ipi asani setēña:

“Sese quē'rona jējo saojē'ě. Yēquēre jaohua'ina cacañu'u.”

¹³ Careña, de'oji saijē'ě caēna, etani sani sēsena cacareña. Cacarena, si'a dos mil sēse huē'huējē jai hua'que tē'tēpapi tōmejē jairana dutu juteña. ¹⁴ Jutena, sēsere ñacaicohua'ipi ñani huē'huēni pa'i daripēna si'aye quēareña, iti yo'ose'e. Quēarena, paipi asani dateña. ¹⁵ Jesús pa'i hue'ñana ti'ani ñajēna, huati quē'i pa'isiquēpi caña suñasiquēpi de'o cocare caquē ñuquēña. Ñu'ina, ite ñani si'aohua'i ca'rareña. ¹⁶ Ca'rajēna, sēsere ñacaicohua'ipi Jesús yo'ose'ere quēareña, huati quē'ire yo'ose'e cui'ne

sesere yo'ose'e cōni. ¹⁷ Jaje quējājēna, asani Jesure saijjē'ē, iño pa'ima'ē cajē, se huēoreña.

¹⁸ Carena, Jesupi yohuēna aya mēni sai huēoquēna, huati quē'i pa'isiquēpi ai sequēña, Jesure mē'ē ja're cōni sani pasi'i caquē.

¹⁹ Caquēna, Jesupi paṇi sehuouña:

“Mē'ē huē'ena saijjē'ē. Sani mē'ē cajeohua'ire quējājē'ē, mē'ē ējaēpi oi ñani necaise'ere.”

²⁰ Caēna, saquēña. Sani si'a jēña daripēa quēa huēouña. Ire Jesús necaise'ere quēaquēna, asani ai de'oye yo'ose'e pa'iji, careña.

Ju'icopi Jairo Mamaco Jesús Ca'core Patoye

(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

²¹ Jesupi yohuēja'la cui'naēpi yequē tē'tena jē'esi maca jai paṇi tsi'si dateña. Jaje yo'ojēna, jaira tē'tēpare pa'ina.

²² Ja maca paṇi tsi'si huē'ña cuañequēpi Jesús pa'i huē'ñana Jairo hue'equēpi ite ñani do're ja'runi, ²³ caēña:

“Yēl'ē mamacopi jūni huesēco. Sani mē'ē jētēpi pato co'yacaijē'ē.”

²⁴ Seina, Jesupi i ja're cōni saquēña. Saina, jai paṇi cui'ne sateña. Jaje pa'ijē ite qui'i huesoreña. ²⁵ Jaje jai paṇi pa'i huē'ñare te'o nomio doce ometēca ju'ico pacoña. Si'anē

tsie cajequēna, ai yo'oco pacoña. ²⁶ Iote si'a jujucohua'i yo'o jujajēna, ai yo'oco pa'ico pacoña. Si'aye io paye

juju do'ina saṇi saosico pacoña. Si'aye ja cōne paēña, iote. Coa ai jerepa ai yo'oco pacoña, co'yaye peoyerepa.

²⁷ Jaje pa'ioṇi Jesús cayere cajēna, asani dani jeteyo'jeja'la i ju'i caṇa patoña. ²⁸ Coa i ju'i caṇa patoni co'yasico pa'ija'coa'ē, caco. ²⁹ Pato macarepa tsie cajeye jeouña. Ja

maca asoña, tsoe io capē co'yasico pa'iyē. ³⁰ Jaje yo'osi maca Jesupi asaēña, i tutupi ju'icore jujuse'e. Jaje pa'ina,

co'ye pōnēni paire ñani caēña:

“¿Nepi yēl'ē ju'i caṇa patore'ni?”

SAN MARCOS 5:31 17 SAN MARCOS 5:42

³¹ Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:

“Tsoe mël'ëpi pai qui'yierepa pa'iyë ñaquëta'a, ¿nepi patore'ni sequë'ni?”

³² Jaje catojê Jesús cato si'a huë'ña ponëquë ñaëña, nepi patore'ni caquë. ³³ Ñaquëna, ti co'yasicopi asani ca'raco tsasico dani i nëca huë'ñana tani io yo'ose'e nuñerepa quëaöña.

³⁴ Quëacona, Jesús jaore caëña:

“Huau maca yë'ëre cuasase'epi ne co'yahuë. Señaco saijë'ë. Iye ju'iñe ti ne co'yahuë, mël'ëre.”

³⁵ Ja caquëna, yecohua'ipi dateña, pai tsi'si huë'e cuañequë huë'epi. Dani Jairore careña:

“Më'ë mamaco tsoe ju'isico paco'ë. Ye'yaquëre jerepa josä cama'ë pa'ijë'ë.”

³⁶ Caquëna, Jesupi asasiquëta'a asa ma'ñeje pa'ipi tsi'si huë'e cuañequëre caëña:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Maija'quëpi necaiquë api cuasajë'ë.”

³⁷ Jesupi saina, Pedro coni Jacobo coni cui'ne Jacobo yo'jei Juan coni sateña. Yecohua'i coni saiye ëseiña.

³⁸ Tsi'si huë'e cuañequë huë'ena tì'ani ai yo'oye ñaëña, paipi ai cuijë oijëna. ³⁹ Jaje oijëna, huë'e cacani jaohua'ire caëña:

“¿Me neni mësarü ai yo'ojë cajë cui'ne ai oiye'ni? I mamaco ju'ima'o paco'ë. Coa caico.”

⁴⁰ Caquëna, jaohua'ipi ire soreña. Sojëna, Jesús si'ao-hua'ire huë'sena eto saouña. Coa pëca ja'quëpi cui'ne pëca ja'copi coni ju'isico pa'i huë'ñana cacareña. ⁴¹ Cacani ju'isico jëtëna tseani iote caëña:

“Talita cumi.” Mai coca cato “tsihua'o huëijë'ë” caye a'ë.

⁴² Jaje ca macarepa doce ometëca pacopi tsihua'o huëni cucoña. Jaje cu'iona, ñani de'oquëre papi yo'oji

cuasareña. ⁴³ Jaje jujusiquëta'a ai ëseiña, yecohua'ire quëaye pajë'ë caquë. Tsihua'ore sani aore aøjë'ë, caëña.

6

Jesús Pa'iyë, Nazaret Daripëre

(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Jaropi etani i quë'rona co'iña, ire ye'yecohua'i ja're cõni. ² Huajë mu'se tì'asi maca pai tsi'si huë'ena ye'ya huëouña. Ye'yaquëna, i paipi ai de'oyerepa ye'yaquë'ni cuasareña. Jaje cuasajë careña:

“¿Jerona iquë jerepa si'aye ye'yei'ni? ¿Iquerepa ta'ñe ye'yaye a'ni, cui'ne nepi ite pai yo'o tì'a ma'ñe yo'o ja'ñe isire'ni? ³ Iquë cato mai ñaquë api, María mamaquë api, huë'ña de'huaquë api, Jacobo, José, Judas cui'ne Simón maja'yë api, cui'ne i yo'jeohua'ije mai ja're cõni pa'iyë, iñore.”

Jaje cajë i caye asaye coereña. ⁴ Jaje cajëna, Jesupi jaohua'ire caëña:

“Si'a huë'ña yecohua'i cato Maija'quëre quëacaiquëre yëcohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are i yeja acohua'ipi cui'ne i cajeohua'ipi cui'ne i huë'e acohua'ipi coeyë.”

⁵ Jarona airepa pai yo'o tì'a ma'ñe yo'oye paëña, paipi ite asaye coe do'ire. Jaje pa'ina, coa ju'icohua'i mañase'ere pato co'yaquë a'ri pai mañare jujuña. ⁶ Jaje pa'ina, nequë api cuasama'pëna, ñani me yo'ojë jaje pa'iyë'ni cuasaëña. Ja jeteyo'je yeque huë'ñana sani cu'i ye'yarojaquëña.

Jesupi I Ye'yacohua'ire Jëjo Saoye

(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

⁷ I ye'yacohua'ire doce pa'iohua'ire soini, huatire eto saoja'a tutu isini cayaohua'ise'ere jëjo saouña. ⁸ Jëjo saoque cuañeña:

“Sama'pë pa'ijë'ë, ao tupë, curiquëje. Coa topë macase'e sajë'ë. ⁹ Cui'ne zapato cui'ne camisa sajë'ë, yeque suña ja'ñe sama'pë.”

¹⁰ Cui'ne caëña, jaohua'ire:

“Huë'ena cacasicohua'i pani iti macana pëajë'ë, ja daripë quëa tējini sai macaja'a. ¹¹ Cui'ne yequë hue'ñapi mësarute coecohua'i pa'ito, panita'a asaye coecohua'i pa'ito mësaru quëo ya'o tsa'cuse'ere ti'to toni eta saijë'ë. Jaje yo'ojë iñoñe pa'iji, iohua'ire sañope yo'oye. Nuñerepa cayë, pai ñape yo'ose'e ña mu'se ti'aëna, jaohua'ire ai co'ayerepa saïne pa'iji, mësarute ësesicohua'ire. Sodoma cui'ne Gomorra yeja paire cato a'ri ja'ye saïne paji'i.”

¹² Jaje jëjo saosicohua'ipi huajëye pa'iyena ponëñe pa'iji cajë quëareña, paire. ¹³ Cui'ne huatiahua'ireje eto saoreña. Ju'icohua'ire hui'yapepi nejëna, co'yareña, jai pai.

Juan Oco Doquë Ju'ñe

(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴ Ja maca romano pai ëjaë Herodesje asaëña, si'a pai Jesús yo'oye asajëna. Jaje asani Herodespi caëña:

“Juan oco doquëpi huëji'i. Jaje pa'ina, tutu paquë yo'oji.”

¹⁵ Yecohua'ipi careña:

“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíaspi.”

Cui'ne yecohua'ipi careña:

“Tsoe hue'ña Maija'quëre quëacaicohua'i pa'ise'eje pa'i api.”

¹⁶ Jare Herodespi asani caëña:

“Jaë cato Juanpi yë'ë cuañeina, siopë tëto tëasiquë api. Jaëpi ju'isiquëpi huëni yo'oji.”

¹⁷ Herodes cato Juanre tseani quëna meapi huëni co'acohua'ire co hue'ñana co'aji'i, Herodías do'ire. Herodías cato yo'jei Felipe nëjo paco'ë. Jaje pa'ioni Herodespi yo'jei

nějore jioni i nějore nepi. ¹⁸ Jaje yo'oquëna, Juanpi caëña, Herodesre:

“Më'ë yo'jei nējoni jioni paye co'aji.”

¹⁹ Jaje caquëna, Herodíaspi Juanre ai coeco pacoña. Jaje pa'ina, huani jeosi'i cacota'a huani jeoñe ti'añe paña. ²⁰ Herodespi ite Juanre nuñerepa de'oquë api caquë ca'raëña. Jaje pa'ina, ipi huani jeoñe ësequëna, paña. I caye si'aye asama'quëta'a Herodes cato i caye yë asaquë paquëña. ²¹ Jaje pa'iquëta'are Herodías ti'aña, io huani jeoñe oise'e. Herodespi ite coasi mu'se ti'aëna, pai ëjao-hua'ire, soldado ëjao-hua'ire, cui'ne Galilea ëjao-hua'ire soini ao ai maca. ²² Herodías mamacopi cacani de'oyerepa pairacona, ñani ai sihuareña, si'aohua'i iti ñacohua'i. Jaje pa'ina, Herodes sihuaquë caëña, nomi tsiore:

“Më'ë yëyere sejë'ë. Isisi'i, më'ëre.”

²³ Cui'ne caëña, care payë. Coa caye pañë. Si'a co'amaña më'ë sese'e isiye pa'iji. Yë'ë cuañeñe jopore paja'a isinije isiyë, caëña. ²⁴ Jaje caëna, asani sani pëca ja'core secoña:

“¿Iquere seja'coa'ni, ite?”

Cacona, iopi caña:

“Sejë'ë, Juan oco doquë siopëre.”

²⁵ Jaje quëaona, asani pai ëjaë pa'i hue'ñana sani caña:

“Yurepi Juan oco doquë siopëre quëna de'huana ayasi-
coni isijë'ë.”

²⁶ Jare pai ëjaëpi asani ai co'a juquëña. Jaje pa'iquëta'are tsoe ca huesosiquë sëte pañë caye peouña, cui'ne i soisicohua'ije asasi do'ire. ²⁷ Ja do'ire jare iti macapi te'e soldadore jëjo saouña, Juan siopë quërëjajja'quëre. ²⁸ Caëna, soldadopì sani Juanre huani jeoni siopë yëto tëani quëna de'huana ayani dani isiña. Isina, Herodespi nomi tsiona isina, jaopi pëca ja'core isio.

²⁹ Ja yo'ose'ere asani Juanre ye'yecohua'ipi dani Juan capë maca sani ta jeoreña.

Cinco Mil Ēmöhua'ire Aōñe

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

³⁰ Ja jeteyo'je doce paire jëjo saosicohua'ipi co'ini tsi'sini Jesure quëareña, iohua'i yo'ose'ere, cui'ne iohua'i ye'yase'ere.

³¹ Quëajëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Daijë'ë. Sani paï peo hue'ñana pëa huajëñu'u.”

Ao aiñeque peoyerepa paï tsi'si ja'ñere asaquë capi.

³² Jaje caëna, saë'ë, yohuëja'a iohua'ise'e paï peo hue'ñana. ³³ Jaje saijëta'are jai paï ñareña, i saie. Jaje ñani Jesupi saiji cani huë'huëjë, i sai hue'ñana si'a daripëa pa'icohua'i sateña. Ja ti'ama'në du'ru ti'areña, païpi. ³⁴ Jaje yo'ojëna, Jesupi yohuëpi tumani paï mañare teaye oi ñaëña, yëi ñama ñacaiquëre peocohua'ije pa'iohua'i mañapi. Pa'ijë yo'ojëna, ñani jaiye iohua'ire ye'ya huëouña.

³⁵ Ai na'i huesëquëna, ñani i ye'yacohua'ipi ite careña:

“Tsoe na'iji, iño paï peo hue'ña'ë. ³⁶ Jëjo saojë'ë, sani paï pa'i hue'ñana aō maña hueroni aijajë. Iño cato peoyë, iohua'ire aōñe.”

³⁷ Cajëna, Jesupi sehuouña iohua'ire:

“Mësarupi aōjë'ë.”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“¿Jaje pa'ito yëquëpi sani veinte mil të'ña do'ire papi pan hueroni aōñe?”

³⁸ Cajëna, Jesupi caëña:

“¿Je so pan paye'ni, iño? Sani ñajë'ë.” Caquëna, careña:

“Pa'iji, cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'i.”

³⁹ Cajëna, Jesupi cuañeña, paire. Jaje pa'ito si'aohua'i tayahuëna ja'rujë'ë, caëña. ⁴⁰ Caëna, cien paise'e cui'ne cincuenta paï de'o tsëcapëa ja'rureña. ⁴¹ Ja maca Jesupi

cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire ini ma'tëmona ñaquë de'oji caquë Maija'quëre pëpani, panre i ye'yacohua'ina isiña. Isiquëna, jaohua'ipi paire se isicateña. ⁴² Ja maca si'aohua'i ani sihuacohua'i pateña. ⁴³ Ani tējisi jeteyo'je ani jujase'ere tsi'soreña, doce do'rohuëa hua'ina cojë. ⁴⁴ Ja pan aisicohua'i cato cinco mil ëmëohua'i pateña.

Oco Da'ca Ēmëje'eja'a Cu'iyë

(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

⁴⁵ Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi, du'ru saijë'ë, yohuëja'a Betsaidana. Yë'ëse'e paire saiyë caquë pëpa tējini sasi'i, caëña. ⁴⁶ Saiyë, caquë pëpa tējini ai cutihuëna Maija'quëre casi'i caquë saquëña. ⁴⁷ Ñami de'osi maca Jesús te'i yejare pa'ina, yohuë saisicohua'i cato jaira jopore pateña. ⁴⁸ Jaropi pa'i i ye'yacohua'i ai yo'ojë co'mejëna, ñaëña, tutupi sañope tutuquëna. Je'në ñata tome maca Jesupi oco da'ca ëmëje'eja'a nëcaquë saquëña, i ye'yacohua'i quë'rona. Coa sa tëto sasi'quë saiyëje pa'ye saquëña. ⁴⁹ Oco da'ca ëmëje'eja'a nëcaquë saina, ñani huati pa'ima'co cuasajë quëquëni cuihuë.

⁵⁰ Si'aohua'i ñani quëquëni cuijëna, ipi capi, jaohua'ire: "Ai yo'ojë cama'pë yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë."

⁵¹ Jaje cani iohua'i pa'i yohuëna aya mëina, tutupi jëouna, ja maca merepa jaje yo'oquë'ni cuasajë ñareña, i yo'ose'e. ⁵² A'ri maña pan pa'ise'ere jaiye neni paire aose'ere cuasaye pareña, iohua'i joyo jëa do'ire. Jaje pa'ina, ai cuasareña.

Genesaret Ju'icohua'ire Jujuyë

(Mt 14.34-36)

⁵³ Jeni tì'areña, Genesaret yejana. Jarona iohua'i yohuë sëa huahuoreña. ⁵⁴ Yohuëpi sa tumasi maca Jesu api cajë ñareña. ⁵⁵ Ñani ja maca si'a hue'ña cu'ijë ju'icohua'ire da huëoreña, cai saihuëre uijëna, Jesús quë'rona. ⁵⁶ A'ri

dari mañana saina, paɪ daripëana saina, tsio huë'ñana saina, ju'icohua'ire i sai ma'añana oereña, jujucaijaquë cajë. Jesure ai seteña, më'ë ju'i cana patoni ju'icohua'i co'yajajë cajë. Si'aohua'i i ju'i ca patocohua'i co'yareña.

7

*Paire Co'aye Neñe**(Mt 15.1-20)*

¹ Jesús quë'rona Fariseo paɪ cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i tsio dateña, Jerusalénpi daisicohua'ipi. ² Jaje daisicohua'ipi ñajëna, Jesús ye'yacohua'ipi jëña tsoama'pë aë'ë. Jaje tsoama'cohua'ipi aijëna, ñani cue'cuehuë, si'si jëñapi aiñë cajë. ³ Jaohua'i cato ja yë'ta'a ao aima'në jëña tsoajë'ë. Aipë case'ere yo'ocohua'i paë'ë. ⁴ Jaje pa'iohua'ipi ao huero huë'ñapi co'ini ai jëña tsoacohua'i pateña. Cui'ne jaiye yeque yo'ocohua'i pateña, iohua'i aipë yo'oye, ucu duruhuëa tsoaye, quëna ne'ña tsoaye, caisi saihuë tsoaye, yo'ocohua'i pateña.

⁵ Jaje yo'ocohua'ipi fariseo paɪ cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi seteña, Jesure ñeje:

“¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'i jëña tsoajë'ë ja yë'ta'a aima'në case'e yo'oma'pë, si'si jëñapi aiñe'ni?”

⁶ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa jaje mësarua coa cacohua'i pa'ijëna, asaquë co'aji Maija'quëre quëcaiquë Isafas ñeje caquë toyapi: Icohua'i cato yë'ëre coa yë'opose'e oiye cayë. Jaje pa'iquëta'are iohua'i joñoapi yë'ëre oiye pañë.

⁷ Iohua'i yë'ëre señë cajë yo'oye do'i peoye a'ë.

Coa paise'e cuañese'ere ye'yajë yo'o do'ire.

⁸ ¿Me yo'ojë mësarua Maija'quë cuañese'ere yo'oma'pë yequere coa paɪ cuañese'ere yo'oye'ni? ¿Ucu duruhuëare tsoaye, quëna ne'ña tsoayere cui'ne jaiye jaje pa'ye yequeje yo'oye'ni?”

⁹ Caëña, Jesús yequeje:

“Mësaru aihua'li case'ere yo'oñu'u cajë Maija'quë cuañese'ere tirona jeoni yo'oyë, mësaru. ¹⁰ Moisés cato capi: ‘Më'ë ja'core cui'ne më ja'quëre de'oye oi sañope cama'ë pa'ijë'ë. Pëca ja'core cui'ne pëca ja'quëre sañope co'aye caquëre cato huani jeoñe pa'iji.’ ¹¹ Jaje case'e pa'iquëta'are mësaru caye pa'iji: ‘Ja'quëre cui'ne ja'core çocaiye pañë. Si'aye yë'ë paye Maija'quëna isihuë.’ ¹² Jaje mësaru cani cayë, ja'core cui'ne ja'quëre çocaiye peoji, cajë. ¹³ Jaje mësaru yo'ojë Maija'quë cuañese'ere pare jeocoyë, pa'i case'ere yecohua'lina se ye'yajë. Jaje pa'ye yequeje jaiye yo'oyë, mësaru.”

¹⁴ Tijupë Jesús soini capi, paire:

“Asajë'ë, si'a pai. Coa tayo asama'pë de'huajë'ë. ¹⁵ Si'aye ëmëje'epi se cacaye cato paire co'aye ne ma'ñe a'ë. Sa'nahuë joyopi co'aye etaye a'ë, paire co'aye si'si neñe. ¹⁶ Cajoro pacohua'li sëte asajë'ë.”

¹⁷ Jaje casi jeteyo'je paire jeoni huë'ena Jesús cacasi maca i ye'yacohua'lipi ja case'ere quëajë'ë cajë seteña.

¹⁸ Sejëna, caëña:

“¿Jaje pa'ito mësaruje asa ti'añe pare? Mësarupi asahuë, si'aye ëmëje'epi cacase'e cato paire co'aye neñe peoji. ¹⁹ Ao cato joyona saiye pa'ji. Coa ai ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiji. ²⁰ Cui'ne pa'i joyopi etaye a'ë, co'aye neñe. ²¹ Sa'nahuë joyore cayë jaropi etaji, si'aye co'aye cuasaye: yecohua'ini nomiohua'ire, ëmëre yo'oye, paire huani jeoñe, ²² co'amaña imañe, yecohua'li co'amañare pa ëaye ñañe, si'aye co'ayere yëye, cosojë yo'oye co'ayena sëo measicohua'li pa'iyere yecohua'li payere ëa ñajë pëiñe, yequëna co'a coca ca ma'ñere se quëaye, jerepa pa'i a'ë cuasaye, cui'ne yecohua'li pa'iyere cuasacaima'pë coa josa yo'orojaiñe. ²³ Si'aye iye joyo sa'nahuëpi etaji. Japi paire si'si neñe a'ë.”

SAN MARCOS 7:24-25 SAN MARCOS 7:37

Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye

(Mt 15.21-28)

²⁴ Jaropi Jesús Tiro cui'ne Sidón yejana saji'i, hu'ena cacani pajje huesëjajë yë'ëre caquë. Yo'oquëta'are catiye peopi. ²⁵ Ja do'ire tsoe Jesu api asaco, huati quë'io pëca ja'copi i quë'rona dani do're ja'runi seco'ë, huatire eto saocaijë'ë, yë'ë mamacore pa'icore. ²⁶ Jao cato Sirofenicia paio paco'ë, yequë yeja aco. ²⁷ Jaje cacona, Jesupi capi, iote:

“Mamajëpi du'ru aijajë, co'aji, mamajë aiñere sioni jo'ya yaina isiye.”

²⁸ Caquëna, iopi sehuoña:

“Jaje pa'ijë'ë, Èjaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaije aico-hua'i a'ë, mamajë aijë ne to ne'ña mañaje.”

²⁹ Cacona, Jesupi caëña:

“De'oyerepa mël'ë cayë, tsoe mël'ë mamacore huati eta saji'i, señaco saijë'ë, de'oji.”

³⁰ Caëna, huë'e ti'ani ñacona, cai saihuë uicopi mamaco tsoe huatire peocopi de'oye pacoña.

Jesupi Asama'quëre Jujuye

³¹ Jesús Tiro yejapi etani Sidón yeja sa tëto sani cui'ne Decápolis daripëaje tëto sani Galilea jaira ti'aëña. ³² Jarote pa'ina, asama'quëpi cui'ne hua'hua coca caquëni dareña. Dani pato co'yacaijë'ë, cajë seteña. ³³ Sejëna, Jesupi pai peo te'tena sani moñopi cajorona saquëña. Sa'i copi i moñona tse'seni tsemeñoje papiña. ³⁴ Papiquë ma'tëmona ñaquë ai yë'eni caëña:

“¡Efata!” Jaje cani capi, Hui'yojë'ë.

³⁵ Ja maca tsoe cajoro hui'yopi. Ja maca de'oye coca caquë paquëña. ³⁶ Jaje yo'oni capi, jaohua'ire, yecohua'ire quëama'pë. Jaje caëna, coa jerepa quëareña. ³⁷ Quëarena, de'oyerepa yo'oquë'ni cuasajë careña:

“Si'aye de'oye yo'oji. Yo'oquëna, asama'cohua'ije asacohua'i de'oyë, cama'cohua'ije cayë.”

8

Jesupi Cuatro Mil Paire Año

(Mt 15.32-39)

¹ Jare ja mu'se jai pai tsi'sireña, tsi'sisicohua'ipi aiñe peoreña. Peojëna, Jesupi i ye'yacohua'ire soini caëña:

² “Teaye pai mañare ñañë, yë'ë ja're tsoe tres mu'seña aiñe peocohua'ipi pa'ijëna. ³ Jaje aima'cohua'ini jëjo saoquë pa'ito jopo ma'ana dahuëra ju'ija'cohua'i pa'ini, yecohua'ipi so'opi daisicohua'ipi pa'iyë.”

⁴ Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:

“¿Me iño cato hueroni año'ne, pa'ije peo hue'ña?”

⁵ Cajëna, Jesupi sequëña:

“¿Je so pan paye'ni, mësarü?”

Seina, careña:

“Siete pan payë.”

⁶ Cajëna, asani paire cuañeiña, tayahuëna ja'rujë'ë caquë. Ja maca siete pan ini Maija'quëre de'oji caquë pëpani. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina huahueni isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ⁷ Tsiaya hua'ireje pahuë. Pajëna, Jesupi cui'ne jaohua'ireje yo'oni huahueni i ye'yacohua'ina isina, se aohuë. ⁸ Si'a pai ani sihuacohua'i paë'ë, siete do'rohuëa nëapi, ani jujase'e. ⁹ Ja aiscohua'i cato cuatro mil paë'ë. Ja maca Jesupi iohua'ire saiyë cani ¹⁰ saji'i, i ye'yacohua'i ja're coni yohuëja'a Dalmanuta vejana.

Pai Yo'o Tí'a Ma'ñere Yo'ojë'ë Cajë Señere

(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹ Fariseo paipi dani Jesure sañope careña. Ite neñañu'u cajë seteña, pai yo'o tí'a ma'ñere ma'tëmo ayere ne iñojë'ë cajë. ¹² Sejëna, ai ëja yë'eni caëña:

“¿Me neñu'ju iye p̄ai jaje señe'ni p̄ai yo'o t̄i'a ma'ñere yo'o iñojè'è cajè? Care payè, mèsarute iñoñeje peoji, te'oreje.”

¹³ Jaje cani jeoni, cui'naèpi yohuèna aya mēni jaira je t̄e'tena saquēña.

Fariseo P̄ai Co'ayere Neñe

(Mt 16.5-12)

¹⁴ Pan huānyeni saè'è, ai ja'ñe peocohua'i, coa te'le panpè maca sahuè. Jaose'e yohuè paquēña. ¹⁵ Pa'ina, Jesupi iohua'ire cuañeña. De'hua ñajè'è, fariseo p̄ai o'sa cui'ne Herodes p̄ai o'sana co'me huesēye caquè.

¹⁶ Jaje caquēna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe careña: pan peocohua'i datena caji.

¹⁷ Jaje cajēna, Jesupi asani caēña, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojè pan peoyè, caye'ni? ¿Ja yè'ta'a huesèjè jaje caye? ¿Ai jèa joyore hue'eye, mèsaru? ¹⁸ ¿Cui'ne ti ñama'pè pa'iye, cui'ne asama'pè pa'iye, mèsaru cajoropi? ¿Yè'è ja'rè jaiye pan nese'e cuasaye pa'ñe? ¹⁹ Mèsarupi ñasicohua'ita'a cinco panpi cinco mil paire aose'e: ¿aøjēna, cui'ne je ja'ye nēaè'ni?”

Caquēna, iohua'ipi sehuoreña:

“Doce do'rohuèa nēapi.”

²⁰ “¿Cui'ne cuatro mil paire siete pan pa'ise'epi aoto je ja'ye nēaè'ni?”

Caquēna, iohua'ipi careña:

“Siete do'rohuèa nēapi.” ²¹ Jaje cajēna, ipi caēña:

“¿Ja yè'ta'a jaje ñasicohua'ita'a cui'ne huesēcohua'i pa'ijè jaje cuasaye'ni?”

Jesupi Ñama'quère Jujuye

²² Ja jeteyo'je Betsaidana t̄i'areña. T̄i'asi maca Jesús què'rona dareña, ñama'quēni jujucijèl'è cajè. ²³ Jaje cajēna, asani ñama'què jètēna tseani cajiquè p̄ai daripèpi

hue'sena etouña. Copi ñaco çana neni ina patoquë, sequëña, ¡De'hue ña cuãñoquë! ²⁴ Caquëña, ñama'quëpi caëña:

“Ñañë, paire. Ñaquëta'are soquë ñëaje pa'yepi cu'iji.”

²⁵ Jaje caquëña, Jesupi tijupë ñaco çana patoquëña, yureta'a de'oyerepa ñaquë ponëni co'yasiquë paquëña.

²⁶ Ja maca Jesús huë'ena ite jëjo saoquë caëña:

“Pai daripë cacama'ë cui'ne yecohua'ireje quëama'ë pa'ijë'ë.”

Pedropi Jesús Ayere Caye

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Ja jeteyo'je Jesús cui'ne i ye'yacohua'i çoni Cesarea cui'ne Filipo yeja pai a'ri darina sateña. Saijëna, ma'ana Jesupi sequëña, i ye'yacohua'ire:

“¿Iqueipi yë'ëre caye'ni, pai?”

²⁸ Caquëña, iohua'ipi careña:

“Yecohua'ipi më'ëre cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë api cayë.”

²⁹ Ja maca ipi sequëña, iohua'ire: “¿Mësaruta'a iqueipi caye'ni, yë'ëre?”

Caquëña, Pedropi caëña:

“Më'ë cato huasoquë Cristore pa'ë.”

³⁰ Jaje caëña, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë.”

Jesupi I Ju'iñere Quëaye

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Ja maca ye'ya huëoni ye'yaquë caëña. Pai Mamaquë yë'ë ai yo'oye pa'iji. Aiohua'ipi yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Pai ëjaohua'ijë coeja'cohua'i a'ë. Cui'ne cuãñese'le ye'yacohua'ijë yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Jaje coejë yë'ëre huani jëoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jëosicohua'ita'are toaso

mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë. ³² Iye tiñarepa quëaëña. Quëaquëna, Pedro ite tirona sani caëña. Jaje yo'oto co'aji. Iye cama'ë pa'ijë'ë, ca huëoëña. ³³ Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni i ye'yacohua'ire ñaëña. Nani Pedrore tutu caëña:

“Huati ëjaë saijë'ë. Iño pa'ima'ë. Më'ë cato Diosu cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pai cuasayere cuasaquë a'ë.”

³⁴ Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire cui'ne paire soini caëña:

“Yë'ëni tuñu'u cani co'ye de'oye pa'iyere huënëyejë'ë. Jaje yo'oni më'ëre queja'core hue'oni tuijë'ë, yë'ëre. ³⁵ Jaje pa'ina, i pa'iyë jëasi'li caquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire cui'ne yë'ë coca do'ire i pa'iyë nejosiquëpi pa'iyë ti'aja'quë api. ³⁶ ¿Jaje pa'ina, iquere cöaiquë'ni, paipi si'aye iye yeja co'amaña ti'asico-hua'ipi johua'i joyore coa nejoto? ³⁷ Joyore nejosiquë pani yecore ti'añe peoji. ³⁸ Yë'ëni cui'ne yë'ë cocare huajëya'ye quëama'quëpi cajë paini ca'rajë pasicohua'ire, yë'ë Pai Mamaquëpi cui'ne huajëya'ye quëama'quëpi caquë coe-ja'quë a'ë, yë'ë ja'quë de'o tuture papi cui'ne i huiñaohua'i ja're dai maca.”

9

¹ Cui'ne Jesús ca'quëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Mësarü acohua'i iye maca pa'icohua'i ju'ima'pë pa'ija'cohua'i a'ë, ma'tëmo tē'te ñama'pë pani.”

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Seis mu'seña tëto saisi maca Jesupi Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre sai saëña, ai cutihuëna. Jarona i ju'ica cui'ne i tsia tiñe pa'i ponëña. ³ Miacorepa iye yeja caña joja ti'añe peoji, jare coa sësë pe, poja'iyeye poja'ico ponëña,

i ju'li ca ye'hue pa'ioyepa. ⁴ Ja maca ñareña, Elíasre cui'ne Moisésre Jesús ja're nëcajè cocare cajëna.

⁵ Ja maca Pedropi Jesure caëña:

“Ye'yaquë, ¿de'oyerepa iño pa'iyeni, mai? Toaso a'ri huë'ña neñu'u. Më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e neñu'u.”

⁶ Jaje Pedro cani ti cuasama'ë capi, tsoe quëquë huesë sitopi. Si'ahua'i i ye'yacohua'i cato quëquë huesësicohua'i pateña. ⁷ Ja maca ma'tëmopi sirio iohua'i quë'rona nëca mequëna, asajëna, ye'ose'e pisiña:

“Iquë cato yë'ë mamaquë api. Ini ai sihuaquë pa'iyë. I cayere asajë'ë.”

⁸ Ja jeteyo'je coa Jesuse'e tel' paquëña.

⁹ Ai cutihuëpi cajequë Jesús i ye'yacohua'ire caëña, yecohua'ire mësarü ñase'e quëama'pë, yë'ë ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë, caëña. ¹⁰ Jaje caëna, iohua'ise'e yahue de'huase'ere pareña. Jaje pajë coa sa'ñe seteña, iquere caëni, ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë caquë.

¹¹ Jaje pa'ina, Jesure seteña:

“¿Me yo'ojë cuñese'e ye'yacohua'i Elíaspi du'ru daiye pa'iji, caye'ni?”

¹² Cajëna, ipi sehuouña:

“Nuñerepa du'ru daija'quë api. Dani si'aye ne de'hua-ja'quë api. Cui'ne ¿me caquë'ni, toyase'e yë'ë Pai Ma-maquë aye? Ai yo'oja'quë api. Cui'ne pajje ite coeja'co-hua'i a'ë, caji. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cayë tsoe Elías daji'i. Ini pai iohua'i yëyeje yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye.”

Huatire Jesús Etose'e

(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

¹⁴ Jeteyo'je col'ireña, i ye'yacohua'i pa'i hue'ñana. Dani jai pai pa'ijëna, ñareña. Ñajëna, cui'ne i ye'yacohua'i ja're cöni sañope cajë pateña, cuñese'e ye'yacohua'ipi. ¹⁵ Jaje

cacohua'ipi Jesure ñani se jeoni huë'huëni pëpareña, de'oquëre pa'ni cuasajë.

¹⁶ Ja maca Jesupi iohua'ire sequëña:

“¿Iquere sa'ñe yo'ojë care'ni, jaohua'i ja're?”

¹⁷ Seina, iohua'i ja're pa'isiquëpi sehuouña:

“Ye'yaquë yë'ëpi dahuë, huati quë'ini, yë'ë mamaquëre cama'quëni më'ëni ña cuañosi'i caquë. ¹⁸ Huatipi ite de'oye pa'ina, ne taoquë yo'oji. Yo'oquëna, siri yë'opoja'a mëaquë cui'ne cuji qui'coquë yo'oji. Jaje yo'oquë tutu peoquë de'o huesëji. Më'ë ye'yacohua'ire eto saocaijë'ë, caquë seni jujahuë, ne ti'lañe peojëna.”

¹⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

“¡Maija'quëpi necaiquë api cuasama'cohua'i! ¿Mësarujare yë'ë tsoe aquëpi pa'iyë? ¿Je ja'ye tsoerepa mësarute quëcoquë cõcai pa'ija'quë a'ni, jaje huesëto? Dajë'ë, tsihua'ëre.” ²⁰ Caëna, darena, huatipi Jesure ñani, hue'hue dahuë nequëna, sa tãni tearojani siri yë'opoja'a etoquë yo'ouña.

²¹ Jaje yo'oquëna, ñani Jesús caëña, pëca ja'quëre:

“¿Je ja'ye tsoe jaje yo'oquë pa'iquë'ni?”

Caquëna, pëca ja'quëpi caëña:

“Tsihua'ë pa'inë aquë api. ²² Yequere toana, tsiayana huani jeosi'i, caquë yo'oquë api, jaiye. Jaje pa'ina, më'ëpi yëquëre oi cõcailjë'ë, de'hue.”

²³ Caquëna, Jesupi caëña:

“Më'ëpi neñe pa'iji, cuasaquë pa'ito neñe pa'iji, si'aye.”

²⁴ Caquëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi cuiña:

“Neñe pa'iji, cuasayë. Cõcailjë'ë, ai jerepa jaje cuasa ja'ñere.”

²⁵ Ai jerepa jai pai tsi'si daijëna, ñani huatire caëña:

“Huati asama'quë cui'ne cama'quë, yë'ëpi më'ëre cayë, etajë'ë. Iquë tsihua'ëre jeoni sani cui'naëni cacaye pajë'ë.”

²⁶ Caquëna, huatipi cuini yeque hue'hue dahuë se ne couña. Neni ju'ise'eje pa'ire jeoni saquëña. Jare ñani yecohua'i ju'isiquë pa'iji, careña. ²⁷ Jaje cajëna, Jesupi ite jëtëna tseani naë huëo nëcouña.

²⁸ Ja maca Jesús huë'ena cacaëna, i ye'yacohua'ipi setëña:

“¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Ñeje pa'i huatire cato coa aima'pë cui'ne Maija'quëre señepi eto saoye pa'iji.”

Tijupë Jesús Capi, I Ju'íne Ayere

(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

³⁰ Jaropi saijë Galileaja'a tëto sateña. Paije huesëjëna, sasi'i cuasaëña, Jesús. ³¹ Ja mu'se cato Jesús i ye'yacohua'ini quëaquë cuquëña. Yë'ë Pai Mamaquë cato tsea cuañosiquë pa'ija'quë a'ë. Jaohua'ipi huani jeoja'cohua'i a'ë caëña. Cui'ne caëña, toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi huëija'quë a'ë. ³² Jaje quëaquëna, i ye'yacohua'i asa tija'ne pareña. Pajëta'a seni asaye pareña, ca'rajë.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³ Capernaum daripëna tija'ni huë'ere pa'i maca Jesupi sequëña:

“¿Iquere mësarü ma'a daini sa'ñe yo'ojë care'ni?”

³⁴ Caquëna, sehuoma'pë pateña. Nepi jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni, cajë sa'ñe yo'ojë casicohua'ipi ma'a dai maca.

³⁵ Pajëna, ja'rüni ñu'i doce i ye'yacohua'ire caëña:

“Si'aohua'ire tëto saisiquë pasi'i, cani si'aye yecohua'ire necaiquë jo'yaë pa'iyë pa'iji.”

³⁶ Jaje ca tējini tshihua'ëre jopore pana nëconi, su'cuani caëña, jaohua'ire:

³⁷ “Yě'ěje pa'ire cuasajë tsihuaëre de'oye yo'ocaini yě'ëni yo'oye pa'iji. Yě'ëre de'oye yo'oquë cato yě'ëse'ere de'oye yo'oye peoji, cui'ne yě'ëre jëjo daosiquëreje de'oye yo'ocaiye pa'iji.”

Maire Sañope Yo'oma'quë Pani Maire Cöcaiquë Api

(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

³⁸ Ja maca Juanpi caëña:

“Ye'yaquë, yëquë ñahuë, mël'ë mamipi caquë huatire eto saoquëre. Ñani yo'oma'ë cajë ësehuë, mai ja're coni cu'ima'quëpi yo'oquëna.”

³⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

“Ësema'pë pa'ijë'ë, yě'ë mamipi cajë pai yo'o ti'a ma'ñe yo'ocohua'ire. Jaohua'i cato yě'ëre sañope cama'cohua'i a'ë. ⁴⁰ Maire sañope yo'oma'quë cato mai te'tere pa'iji. ⁴¹ Mësaruni yecohua'ipi yě'ë do'ipi cajë oco mañare ocuacohua'i pani de'huacaisi co'amaña paja'cohua'i a'ë, mësarü Cristo acohua'ini de'oye yo'osi do'ire.

Co'aye Yo'oyena Taiñe

(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² Tayo yo'oyena ne taoquëre cato, quëna pëpi ñaje tēcana sëani jai tsiayana jeo dëo'ñe pa'i api, a'ricohua'ipi yě'ëre cuasacohua'ire co'a de'huaquëre. ⁴³ Jaje pa'ina, cayë mël'ë jëtëpi tayo yo'oyena saco pa'ito tëto tējajë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana peo tupëpi cacato toa yejana saiye peoye, ⁴⁴ pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁵ Mël'ë nēcayopi tayo yo'oyena saco pa'ito tëto tējajë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana peo tupëpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya nēcayopi hue'equëpi toa yejana saito. ⁴⁶ Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁷ Panita'a më'ë ñacoapi tayo yo'oyena saco pa'ito dutani jëcojë'ë. Ai jerepa de'oji, Diusu cuañe te'tena te'e ñacoa hue'equëpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya ñacoa hue'equëpi toa yejana saito. ⁴⁸ Jaro pecoje

ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁹ Si'ahua'i toapi ne de'huasicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne si'aye Maija'quë coa isiye cato asipi, ne de'huase'e pasipi. ⁵⁰ Asipi io sëñere carajaisico pani co'aji, hua'i saraye. Jaje pa'ina, cayë: Mësarü sai ja'ñere ne huesoma'pë pa'ijë'ë, pai ja're sañope yo'oma'pë jo'cua de'oye pa'ijë'ë.”

10

Jesús Ye'yase'e Nomiore Jeocoye Ayere (Mt 19.1-12; Lc 16.18)

¹ Ye'ya tējini Capernaum sani Jordán ña oca te'tena saquëña, Judea yejana. Jaronä jai pai tsi'sireña, i pa'i hue'ñana. Tsi'sirena, ye'yaëña, i ye'yaye sëte. ² Fariseo paipi neñañu'u cajë seteña, ñeje:

“¿Nějore jeoñe deoquë?”

³ Cajëna, ipi sehuouña:

“¿Moisés me cuañei'ni, mësarute?”

⁴ Caquëna, careña:

“Moiséspi cuañepi pai ëjaëpi nëjore jeoco toya ja'o necaquëna, jeocoye pa'iji.”

⁵ Cajëna, Jesupi caëña:

“Ja cato Moisés cuañepi mësarü joyopi de'oye cuasama' do'ire. ⁶ Ja'la Maija'quë si'aye yeja pa'iyë de'hua maca ëmëre cui'ne nomiore de'huapi. ⁷ Ja do'ire huejani pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jeoni nëjona tsioni pa'iyë pa'iji. ⁸ Ja maca caya hua'i pa'iyë pañë. Coa te'ijë pa'iohua'i pa'iyë. ⁹ Ja do'ire nëjore jeoñe co'aji, Maija'quë de'oye ñacai tsiose'ere.”

¹⁰ Huë'ena co'isi maca i ye'yacohua'ipi Jesure cui'nare seni coreña, nuñerepa asañu'u cajë. ¹¹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Nějore jeoconi yecore huejaquë pani yeconi nomiore yo'oji, co'aye nëjore paquëta'a. ¹² Nomiopi ëjère jeocosi-copi yequère huejaco pani ëmère yo'oco, ëjère pacota'a, jaoje co'aye yo'oco.”

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye

(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Jesús quë'rona tsire dareña, ipi papicaija'quë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pë Jesús quë'ro cajë ësereña. ¹⁴ Jaje ësejëna, Jesupi ñani pëi caëña, jaohua'ire:

“Coa ñajë'ë, tsire iohua'ise'e daijajë, ësema'pë. Ma'tëmo cato jaohua'ije pa'iohua'i tsecoa. ¹⁵ Nuñerepa cayë, mësarute. Maija'quë cuañe tē'te cacaye peoji, tsije pa'iohua'i pa'iyë pani.”

¹⁶ Cani tsire su'cuani siopëna jëñapi patoquë de'oye pa'ijë'ë, cacaquëña.

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

¹⁷ Jaje yo'o tējini Jesús saina, te'i huë'huë tome dani do're ja'runi caëña:

“De'lo ye'yaquë, ¿me neja'quë a'ni, ti pa'iyere tī'asi'i cani?”

¹⁸ Caquëna, Jesupi caëña:

“¿Me yo'oquë yë'ère de'loquë caquë'ni? Peoji, de'oquë. Coa Maija'quëse'e de'loquë pa'iji. ¹⁹ Maija'quë cuañese'e më'ëpi asayë, paire huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Yequë paconi yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë pa'ijë'ë. Cosoma'ë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core de'oye oi necaijë'ë, co'aye cama'ë.”

²⁰ Caquëna, Jesure ipi caëña:

“Ye'yaquë, yë'ë cato tsihua'ë pa'linëna, iye cuañese'e asani si'a mu'seña de'oye sehuohuë.”

²¹ Caquëna, Jesupi ite oi ñani caëña:

“Ja yě'ta'a te'o carapi. Sani si'aye mē'ë co'amaña isijjē'ë. Isini ja curire peocohua'ina coa isijjē'ë. Jaje yo'oni ma'tëmona jaiye paja'quë, isi tējini daijē'ë, yě'ë ja're çoni.”

²² Jaje caquëna, pösëpi oi saquëña, jaiye co'amaña paquë sëte.

²³ Saquëna, Jesús ñani ite ye'yacohua'ire caëña:

“Jaiye co'amaña pacohua'ire ma'tëmo ma'a cacaye ai jëaji.”

²⁴ Caquëna, ite ye'yacohua'ipi ai cuasareña. Cuasajëna, Jesupi ca çuñña:

“Huau dohuë, curiquëpi si'aye tì'añë cuasacohua'i ma'tëmo ma'a cacaye peoji. ²⁵ Tì'añe paji, camellore miu ñaca cojeja'a jua etojaiñe. Jaje pa'ina, jaiye co'amaña paquëre cato ai jerepa jëaji.”

²⁶ Jaje caquëna, asani ai cuasa ço'me huesësicohua'i pa'ijë seteña:

“Jaje pa'ito çnëpi huaso cuañosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?”

²⁷ Sejëna, Jesupi jaohua'ire ñani caëña:

“Pa'i cato ne tì'añe peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato ne tì'añe pa'iji. Maija'quëre cato si'aye ne tì'añese'e pa'iji.”

²⁸ Caquëna, Pedropi caëña:

“Ëjaë, yëquë co'amaña si'aye jëoni mē'ëre tuë'ë.”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Huë'ere, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'quëre, ja'core, nëjore, mamajëre, yejaña yě'ë do'ire cui'ne huaso coca do'ire jëosicohua'i pani, ³⁰ iye yejana cien jerepa paja'cohua'i, huë'e, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'core, mamajëre, yejaña paja'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ipi josa yo'oye cui'ne ma'tëmona ti pa'iyere tì'aja'cohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'jere, pa'ija'cohua'i

a'ë, cui'ne yure jeteyo'jere pa'isicohua'ipi jerepa pa'iohual'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

Jesupi I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³² Jesupi du'ru saina, i ye'yacohua'ipi jeteyo'je saë'ë, Jerusalénna tumaquëna. Saijëta'a merepa yo'oye pa'ija'coa'ni cuasajë quëquë huesësicohua'ipi saë'ë. Saijëna, ja maca Jesupi iohua'ise'ere soini ite yo'o ja'ñere, ³³ ñeje caëña:

“Nañë, mai Jerusalénna saiye. Jarona Pai Mamaquëre Maija'quë huë'le ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'le ye'yacohua'ina tseani isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi yequë paina se isija'cohua'i a'ë, huani jeoja'quëre. ³⁴ Isirena, jaohua'ipi yë'ëre cue'cuejë copi tse'seja'cohua'i a'ë. Jeteyo'je yë'ëre huani jeoja'cohua'i a'ë. Huani jeorena, toaso mu'seña tasiquëpi huajëquë huë'ja'quë a'ë, yë'ë.”

Jacobo Cui'ne Juan Sese'e

(Mt 20.20-28)

³⁵ Ja maca Zebedeo mamajëpi Jacobo cui'ne Juan Jesús quëno macana dani seteña:

“Ye'yaquë, yëquëre necajë'ë.”

³⁶ Cajëna caëña:

“¿Iquere necaiye'ni?”

³⁷ Caquëna, jaohua'ipi careña:

“Më'ë cuañe te'te de'o hue'ñare pana ëjaërepa de'oni ja'ru maca yëquëre më'ë ëja te'tena te'ire cui'ne më'ë ari te'tena te'ire ñojë'ë.”

³⁸ Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësarü huesëjë coa señë. ¿De'hue mësarü yë'ë sëje cono ucu ti'añe panita'a de'hue mësarü yë'ë do cuañoñeje pa'ye pa'ito tëto sani ti'añe? Yë'ë cato ai yo'oja'quë a'ë.”

³⁹ Caquëna, sehuoreña, ite:

“Yëquëje yo'lo tì'aja'cohua'i a'è.”

Cajëna, Jesús jaohua'ire caëña:

“Jaje pa'ire paji. Yë'è ai yo'ose'ejë mësarujë ai yo'oja'cohua'i a'è. Cui'ne yë'è do cuañose'ejë pa'ye mësarujë do cuañoja'cohua'i a'è. ⁴⁰ Yë'è ëja të'huina cui'ne yë'è ari të'huina ñu'iñe isiye peoji. Ja cato Maija'quëpi isi ja'ñe a'è, ì caquë ne del'huasicohua'ina.”

⁴¹ Jare asani diez, ì ye'yacohua'ipi Juanre cui'ne Jacobore sañope pëti huëoreña. ⁴² Jaje sa'ñe pëijëna, Jesupi jaohua'ire soini caëña:

“Iye yeja cuañe ëjaohua'i cato si'aye ëjaohua'irepa de'ocohua'i a'è. Cui'ne ìohua'i meñe acohua'ipi ëjaohua'ire pa'è, cuasajë ìohua'ini ca'rajëna, pa'icohua'i a'è. ⁴³ Mësarujë cato yeque yo'oye pa'iji. Pai ëjaë pasi'i, cani yecohua'ini necaiquë pa'iye pa'iji. ⁴⁴ Cui'ne ai jerepa du'ru aquë pasi'i cani si'aohua'ire necaiquëpi jo'yaë pa'ijë'è. ⁴⁵ Yë'è Pai Mamaquë daima'è pa'è'è, paipi necaijajë caquë. Yë'èpi pa'ini necasi'i caquë da'è'è. Yë'è ju'i do'ipi si'aohua'ire huasoyere caquë da'è'è.”

Bartimeore Ñama'quëre Jujuse'e

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Jericó daripëna tì'asicohua'ipi ìti daripëpi etareña, Jesús cui'ne ì ye'yacohua'ipi cui'ne jai pai conì. Jaro eta hue'ñare Bartimeo ñama'quëpi da saicohua'ini curiquë sei ñuquëña, Timeo mamaquëpi. ⁴⁷ Ñu'iquëpi Jesús Nazaret aquëpi daiji asani cui huëouña:

“Jesús David mamaquë, yë'è macare cõcaijë'è! ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁸ Caquëna, paipi pëijë ìte careña:

“Cama'è pa'ijë'è.”

Cajëna, ai jerepa tutu ca cõuña:

“¡David mamaquë yë'ère oi necaijë'è! ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁹ Caquëna, asani Jesupi caëña:

“Daijĕ'ë cajĕ'ë, ĩte.”

Caëna, ñama'quëre careña:

“Ai pequë maca huëni saijĕ'ë, ĩ quë'rona. Më'ëre soiji, ĩpi.”

⁵⁰ Carena, esa ĩ ĕmĕje'e ju'icore se dutani Jesús quë'rona saquëña, tsoe nëiñe peoyerepa. ⁵¹ Jesús quë'rona saquëna, caëña, ĩte:

“¿Me necaiyete yëquë'ni, më'ë?”

Caquëna, ñama'quëpi caëña, ĩte:

“Ĕjaë, yë'ë de'oye ñañere yëyë.”

⁵² Caquëna, Jesupi ĩte caëña:

“De'oji, de'hue jujuquë api cuasato jujucasi'i, më'ëre.”

Ca macarepa sëtani ñaëña. Ñani Jesús ja're saquëña.

11

Jesús Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén ja'ye macana ti'ani Olivos cutihuë je'ñerepa daripëa Betfagé cui'ne Betania daripëare pa'i Jesupi cayaohua'ire ĩ ye'yacohua'ire jëjo saouña.

² Ñeje caquë:

“Je te'te a'ri daripëna sani ti'a maca mësarü ñaja'cohua'i a'ë, burro posëre papi paireje hue'ema'quëni, sëasiquëni. Nëina, joyeni dajĕ'ë. ³ ¿Yecohua'ipi me neñu'ju saye'ni? cacohua'i pa'ito cajĕ'ë: ‘Ĕjaëpi cusi'i caquëna, sayë. Cuni tējini jeo daija'cohua'i a'ë,’ cajĕ'ë.”

⁴ Caëna, sani burrore ti'areña, ma'are sëasiquëpi hue'sere nëina, caca sa'ro yë'quë macare. Ñani ĩte joyereña.

⁵ Joyejëna, ĩti maca pa'icohua'ipi careña:

“¿Me neja'quëni burrore saye'ni?”

⁶ Cajëna, Jesús case'eje careña. Cajëna, de'oji. Sajĕ'ë, careña. ⁷ Carena, Jesús quë'rona burrore dareña. Dani

iohua'i cañapi burro jetena jajereña. ⁸ Mëni ja'runa jai paï iohua'i cañapi, i sai ma'ana jaje oereña. Yecohua'ipi jaiye ja'o tēteni da oereña, i sai ma'ana.

⁹ Du'ru saicohua'ipi cui'ne jeteyo'je saicohua'ipi silhuajë cuireña:

“De'loquërepa daiji, Maija'quë jëjo daoquë. ¹⁰ I cuaeña maca jerepa de'oye pasio. Mai ñecuë David maca cuaeña maca pa'ise'eje Maija'quë ai de'oji.”

¹¹ Jerusalénna cacani Maija'quë huë'ena sani cacani si'a huë'e ñani na'i huesëquëna, Betania quë'rona i doce ye'yacohua'i ja're çoni saquëña.

Jesupi Higuera Soquë Yëre Pui Case'e

(Mt 21.18-19)

¹² Ñatasí mu'se Betaniapi saijëna, Jesure ai ëaëña. ¹³ Ai ëaquëna, so'opi señaquë, higuera soquë yëpi ja'o quëi ñëpi nëcaoña. Nëcacona, iti ca pa'ima'quë caquë saquëña. Sani ñaquëna, coa ja'ose'e paquëña, iti quëima'a tëcahuë sëte. ¹⁴ Pa'ina, Jesús iti ñëre caëña:

“Yureta'a paï ocueye peosipi, më'ë quëise'e.”

Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi asareña.

Jesupi Maija'quë Huë'ena Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵ Ja jeteyo'je Jerusalén tì'ani, Jesús Maija'quë huë'ena cacani co'amaña huerojë cui'ne co'amaña isicohua'ire eto saoña. Curiquë cambia mesaña jë'je taño sauña. Cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i sai jë'je taño sauña. ¹⁶ Maija'quë huë'ena co'amañare saye ëseiña. ¹⁷ Ëseni ye'yaquë caëña:

“Toya pëpë caji: ‘Yë'ë huë'e cato si'a paï Maija'quëre së huë'e hue'yoye pa'iji.’ Jaje pa'iquëta'are mësarú cato co'amaña ñacohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

¹⁸ Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuaeñese'e ye'yacohua'ipi Jesure huani

jeoñere careña: ¿Me huani jeoja'cohua'i a'ni? cajë. Yeco-hua'i cato airepa de'oye ye'yaquë'ni cuasareña. Ja do'ire ëjaohua'ipi Jesure ca'rajë huani jeoñere careña. ¹⁹ Nami de'oquëna, Jesús pai daripëpi tirona saquëña.

Higuera Soquë Yë Cuënese'e

(Mt 21.20-22)

²⁰ Natasi mu'se nea hue'ña saijë ñajëna, higuera soquë yë tsoe sucua mañaque cuëne huesësicopi pa'iona, ñareña.

²¹ Nani ja maca Pedro, Jesús case'ere cuasa ñajani caëña, ite:

“Ye'yaquë ñajë'ë, më'ë casi ñëre, tsoe cuëne huesësico pa'ico.”

²² Caquëna, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña:

“Nequëre papi cuasajë'ë, Maija'quëre. ²³ Nuñerepa cayë, mësarute. Iye cutihuëre tsiayana jëjo saoye yëni Maija'quëre nequë api cuasani seto neñe pa'iji.

²⁴ Nuñerepa cayë, Maija'quëre seni isija'quë api cuasato isiye pa'iji. ²⁵ Maija'quëre se maca yequere sañope yo'oye pacohua'i pa'ini sai de'huacaijë'ë, Maija'quë ma'tëmo aquëpi mësaruru co'aye tayo yo'ose'e sai de'huacaija'quëre.

²⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi sai de'huacaima'cohua'i pa'ito mësaruru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaruru tayose'e sai de'huacaiye pasipi.”

Jesús Cuañeñerepa Pa'iyë

(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Ja maca Jerusalënna co'ireña. Co'ini Jesús Maija'quë huë'ëja'a cu'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi Jesús quë'rona dani ²⁸ ite seteña:

“¿Ique cuañeñepi iye më'ë yo'oquë'ni? ¿Nepi më'ëre cuañequë ëjaëre carena, yo'oquëni?”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Yël'ëje mësarute sesi'i te'ore. Mësarupi yë'ë señere sehuorena, yë'ëje quëasi'i, yë'ëre cuañequère jëjo daoquère. ³⁰ ¿Nepi Juan iti doquère jëjo daore'ni, Maija'quë panita'a pai? Mësarupi sehuojë'ë.”

³¹ Jaje caëna, sa'ñe careña, ñeje:

“Maipi Diusu jëjo daosiquë pa'iji cato ipi sehuosipi ‘¿Jaje pa'iquëta'are mësaru me yo'ojë ite care paji cajë asaye pare'ni?’ ³² Cui'ne paipi cuañesiquë pa'iji cayeje pañu'u.”

Si'a pai Juanre Maija'quë cocare quëaquë paji'i, cuasa do'ire ca'rajë.

³³ Jaje cani Jesure careña:

“Huesëyë.”

Cajëna, Jesupi caëña:

“Cui'ne yël'ëje, yë'ë cuañe tutu quëaye pañë.”

12

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye

(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Ja maca Jesús pai yo'oyeje pa'ye caquë quëaëña, ñeje:

“Paji'i, te'i pai yeja paquë. Jaje pa'ipi tapi, cuiya'i. Tani tu'rihuë tëhuopi. Cui'ne cuiya'i suni de'huaja'toje nepi. Cui'ne cuiya'i tsio ëmë huë'epi tuijë si'a tsio ñaja'core nepi.

Jaje si'aye ne tëjini co'amaña necaicohua'ini isi nëoni saji'i. ² Tëaye ti'asi maca i jo'yare jëjo daopi, co'amaña necaicohua'i quë'rona ite cajë necaise'e pa'iji, caquë.

³ Jaje jëjo daosiquëta'are co'amaña necohua'ipi tseani si'seni isima'pë jëjo saohuë. ⁴ Jaje yo'orena, iti tse aquëpi yequère jëjo saopi. Jëjo saouna, jaëreje quëna pëapi jeahuë. Cui'ne siopëje a'si quë'ire tea ju'ijë yo'oni jëjo saohuë. ⁵ Jaje yo'oruje iti tse aquë ja yë'ta'api yequère jëjo sao copí. Jëjo saosiquëni jaëni coa huani jeohuë.

⁶ Jëjo saokuë pequë yureta'a i mamaquëre pani jëjo saopi, yë'ë mamaquëre cato yo'oye peoji caquë. ⁷ Jaje caquë jëjo saosiquëta'are co'amaña necohua'ipi ñani 'iquëpi si'a co'amaña paja'quë api huani jeoni maipi iti tse acohua'i neñu'u,' cani huani jeohuë. ⁸ Jaje yo'oni tseani huani jeoni i capë hue'sena jeocohuë.”

⁹ Jaje quëa tējini Jesús sequëña:

“¿Me yo'oja'quë a'ni, iti yeja aquë?” Cani caëña, iti yeja aquë cato dani, huani jeaja'quë api, co'amaña necohua'ire. Huani jeoni yecohua'ina isija'quë api.

¹⁰ ¿Nama'cohua'i a'ni toya pëpë caye? Ñeje caji: Quëna pëa huë'e necohua'i yo'o jujani jeocosi quëna pëpi yure cato huë'ehuërepa ui quëna pë de'oye iti quëco pacorepa.

¹¹ Iye cato ëjaëpi jaje yo'opi. Jaje yo'ose'ere de'oyerepa yo'o u'ni cajë ñañë, mai.

¹² Casi maca Jesure tseañu'u cajë yo'oreña. Jesupi yo'ose'eje pa'ye caquë iohua'i yo'oyere caëna, asani pëijë yo'oreña. Jaje yo'ojëta'a tseañe päreña, paini ca'rajë. Jaje pa'ina, yo'oma'pë pateña.

Jesure Sese'e Pa'i Do'i Sqiñere

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³ Ja jeteyo'je Jesús quë'rona fariseo acohua'ire cui'ne Herodes acohua'ire jëjo daoreña, jaohua'ipi ite neñajajë cajë. ¹⁴ Jaje daisicohua'ipi Jesure careña:

“Ye'yaquë, yëquë asayë, më'ë nuñerepa caquëpi pa'iyë, pai cayere asama'quëpi nuñerepa Maija'quë cocare caquëpi paire si'aohua'ire si'a yë'quë maca caquëpi pa'iyë. Jaje pa'ina, ¿de'oquë pa'i do'ire romano pai ëjaëna sañe, panita'a pañe?”

¹⁵ Cajëna, Jesupi tsoe iohua'i coa caye asani caëña:

“¿Me neñu'ju yë'ëre cosojë neñañu'u cajë caye'ni? Dajë'ë, curiquë tëlquire ñaja'core.”

¹⁶ Darena, Jesús ñani sequëña:

“¿Ne tsia'ni ico? ¿Cui'ne, ne mamire toyasicoa'ni?”

Caquëna, sehuoreña:

“Romano pai ëjaë mamipi toyasicoa.”

¹⁷ Cajëna, Jesupi caëña:

“I tseco pa'ito ina isijë'ë. Maija'quë tseco pa'ito Maija'quëna isijë'ë.”

Jaje sehuouna, airepa de'oyerepa caë'ni, cuasareña.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe.

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

¹⁸ Jesure ñañu'u cajë dateña, saduceo pai acohua'ipi. Jaohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i pateña. Jaohua'ipi careña, ñeje:

¹⁹ “Ye'yaquë, Moiséspi yëquëre toyani jeoca'ajili, maja'yëpi huejani mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire. ²⁰ Te'ipi siete mamajë ëmëohua'ire paëña. Paquëna, jaohua'i aquë maja'yëpi huejani mamajëre peoquë juji'i. ²¹ Juquëna, yo'jeipi hua'jeore huejapi. Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, yo'jeipi huejani cui'ne yo'opi. ²² Jare jajese'e si'a tsëcapë hua'jeore huejajë juju sahuë, si'aohua'i mamajëre peocohua'i. Ja jeteyo'je iojë juco'ë. ²³ ¿Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ne nëjo pa'ija'coa'ni, te'oni siete pairepa huejasico?”

²⁴ Cajëna, Jesupi sehuouña:

“Mësaru coa tayo huesëjë cayë, Maija'quë tuturepa cui'ne Maija'quë toya pëpë ñama' do'ire. ²⁵ Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i cato huejaye peoji. Mamajëre isiye peoji. Ma'tëmo huiñaohua'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁶ ¿Ju'isicohua'i huëiye ayere, toyase'e mësaru ñama'cohua'i a'ni, Moisés toyase'e jaropi caji, Maija'quë a'ri soquë yëpi toaje pa'io tsë'isicopi case'ere? ‘Yël'ë cato Abraham Diosu a'ë, Isaac Diosu a'ë, cui'ne Jacobo Diosu

a'ë.' ²⁷ Diusu cato ju'isicohua'i Diusu peoji, huajëcohua'i Diusupi. Jaje pa'iquëta'are mësarü coa tayo huesëni yo'ojë cayë."

Si'a Cuañese'e Jerepa Pa'ye

(Mt 22.34-40)

²⁸ Sa'ñe yo'ojë cajëna, Jesupi si'aye tayoma'ë sehuo-quëna, asasiqüëpi cuañese'e ye'yaquëpi titani sequëña:

"¿Jeco a'ni, du'ru macarepa huëo maca cuañesico jerepa pa'io?"

²⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

"Du'ru macarepa cuañese'e si'aye jerepa pa'io cato caji: Israel pai asajë'ë, mai Ëjaë Diusure. Jaëse'e te'i pa'iji. ³⁰ Oijë'ë, Ëjaë Diusure si'a më'ë yëyepi, si'a më'ë joyopi, si'a më'ë cuasayepi cui'ne si'a më'ë tutupi. Jaje caji, cuañese'e du'ru macarepa aye si'aye jerepa pa'ye. ³¹ Cayaye acojë jare cui'ne pa'io. Jaopi caji ñeje: 'Oijë'ë, më'ë quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye.' Yeque jerepa pa'ye peoji."

³² Jaje sehuouna, cuañese'e ye'yaquëpi caëña:

"De'oyerepa cahuë, më'ë ye'yaquë. Peore paji, yequë Diusu. Te'i pa'iji, Diusu. Nuñerepa cahuë, më'ë. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quëre si'a më yëye oiyeppi si'aye më asaye oiyeppi cui'ne si'a joyo oiyeppi cui'ne si'a tutu oiyeppi, cui'ne mai quëno maca pa'iquëre co'ye oiyeje pa'yepi, ja oiyeppi jerepa pa'ye a'ë, Maija'quëre isiye, cui'ne ëojë señe jerepa."

³⁴ Si'aye nuñerepa caquëna, Jesupi ñani caëña:

"Më'ëre Maija'quë cuañe te'te so'ore pa'iye paji."

Jaje caëna, asani yecohua'ije ite seni coñe pareña, si'aye asaquë api cajië.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo

(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵ Maija'quë huë'ena ye'yaquë Jesús caëña:

SAN MARCOS 12:36 46 SAN MARCOS 12:43

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i Cristo cato David mamaquë api caye'ni? ³⁶ David jare ipi capi. Maija'quë joyopi quëaquëna, ñeje capi:

Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:

‘Yë'ë ëja te'tena ja'rujë'ë,

yë'ëpi më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'e-huëna të'ya me macaja'a.’

³⁷ ¿Jaje pa'ito me Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Cristore yë'ë ëjaë hue'yoto?”

Jaje caquëna, jai pai tsi'sisicohua'ipi ai yëjë asareña.

Jesupi Sañope Case'e Cuañese'e Ye'yacohua'i

(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Jesupi caëña, i ye'ya maca:

“De'lhua ñajë'ë, cuañese'e ye'yacohua'i yo'oye ye'ye-ma'pë. Jaohua'i cato tsoa caña suñani cui'ne paipi de'oye pëpajajë cajë yo'ocohua'i a'ë. ³⁹ Jaohua'i cato de'o ñu'i saire pai tsi'si hue'ñana co'eni ja'rucohua'i a'ë, cui'ne de'o hue'ñana aoje aicohua'i a'ë. ⁴⁰ Hual'jeohua'i huë'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë. Paipi de'ocohua'ire pa'ë cajajë cajë tsoaye Maija'quëre señë cajë yo'ocohua'i a'ë. Jaohua'i a'ë, iti jerepa si'se cuañoja'cohua'i, jaje yo'osi do'ire.”

Peocopi Isise'e

(Lc 21.1-4)

⁴¹ Jesús Maija'quë huë'ere paquëña, Maija'quëna curi isi mahuë je'ñere pare. Jarote ñu'i ñaquëna, jaiye curi pacohua'i daijë iti mahuëna ayareña. ⁴² Ayajëna, ñaquë ñu'ina, hua'jeo maca curiquë peocopi dani caya cobre të'ñare ayaña, jai do'i peoyere.

⁴³ Jaje ñani i ye'yacohua'ire soini caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Jao hual'jeo co'amaña peocopi si'aohua'i curi ayaye jerepa ayao do'i quë'yerepa.

⁴⁴ Yecohua'i cato iohua'i huero jujase'ere isiyë. Jaje pa'iquëta'are ico cato peocopi si'a mañare isi sao."

13

Jesús Quëase'e Maija'quë Huë'ere Nejo Ja'ñere

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Maija'quë huë'epi Jesús eta maca i ye'yaquëpi caëña: "¡Ye'yaquë, iye quëna pëare ñajë'ë, cui'ne jai huë'ñare!"

² Jaje caquëna, Jesupi sehuouña:

"¿Jai huë'ñare ñaquë caquë? Ja më'ë ñase'e yequë mu'se, peo ja'ñe a'ë. Quëna pëapi tuñajë nese'e si'aye nejo ja'ñe a'ë."

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe

(Mt 24.3-28; Lc 17.22-24; 21.7-24)

³ Ja maca Maija'quë huë'e je'ñere pare Olivos cutihuë pa'licona sani Jesús ja'rusiquëpi ñu'ina, Pedro, Jacobo, Juan cui'ne Andrés çoni pai asama'tona seteña:

⁴ "Je yëhua jaje yo'o ja'ñere më'ë caë'ni, yëquëre quëa-jë'ë. ¿Me pa'ija'coa'ni, iti yo'o iño ja'ñe ja yo'oye ti'a maca?"

⁵ Cajëna, Jesupi sehuouña:

"De'huarepa ñajë pa'ijë'ë, mësarute coa cosojëna, sehuoye. ⁶ Jai pai yë'ë mamire cajë 'yë'ë a'ë, Cristo' caja'-cohua'i a'ë. Jaje cajë coa cosojëna, sehuoja'cohua'i a'ë, jai pai.

⁷ Jaje pa'iquëta'are mësarupi huajo coca cui'ne uihuaye asacohua'i pani quëquëma'pë pa'ijë'ë. Ja cato jare jaje yo'oye pa'ina, yo'oji. Jaje yo'onije ja yë'ta'a carajainë peosipi. ⁸ Yequë pai tsëcapëpi yequë tsëcapëre se uihua-ja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë yeja paipi se uihua-ja'cohua'i a'ë. Si'a huë'ña yeja ñu'cuyë pa'ija'coa. Cui'ne çopi peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne ai yo'oyepi pasipi. Iye pasipi, du'ru macarepa ai yo'oye.

⁹ De'hua mäsaruja'a co'ye de'oye ñajë'ë. Mäsarute cato paipi tseani paï ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cuañejëna, mäsarute paï tsi'si hue'ñana si'sejë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojëna, mäsarupi yë'ë do'ire iñoja'cohua'i a'ë cuañecohua'i cui'ne si'a paï ëjaohua'i ña hue'ñana. ¹⁰ Ja yë'ta'a carajaima'në de'o cocare quëaye pa'iji, si'a hue'ña. ¹¹ Mäsaruni ëjaohua'i quë'rona sasicohua'i pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni? cuasama'pë pa'ijë'ë. Cajë'ë, Maija'quë isi cocapi, ja maca cato. Jaje pa'ina, mäsarupi caye paja'cohua'i a'ë, Maija'quë joyopi caja'quë api. ¹² Te'e tsëcapë acohua'ipi yo'jeire panita'a maja'yëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë huani jeojë'ë, cajë. Pëca ja'quëohua'ipi mamajëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë, cui'ne mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. ¹³ Si'a paï mäsarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'iquëta'are yo'o jujama'quëpi huaso cuañoja'quë api nuñerepa yo'oquëpi.

¹⁴ Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyaquë pa'ajili, si'si nequëpi cui'ne coa nejoquëpi si'si pa'ima'tore pa'ina, ñani Maija'quë toya ja'o ñaquëpi asa ti'añe pa'iji. Ja maca Judea pa'icohua'ipi ai cutihuëana catiye pa'iji. ¹⁵ Ja mu'se huë'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeni cacani co'amañare sasi'i caquë yo'oma'ë. ¹⁶ Tsiore pa'iquë pani co'ini caña sasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë. ¹⁷ Ja mu'seña nomiohua'i tsj ëtapëa pa'icohua'i cui'ne tsj mañare pacohua'i ai yo'oja'cohua'i a'ë, teaye. ¹⁸ Mäsaru cato Maija'quëni sejë'ë, sësë mu'seña catiye peoja'core. ¹⁹ Si'aye ai yo'oye tëto saise'erepa pa'ija'coa. Ja mu'seña cato ai co'a mu'seña pasipi, yeja de'hua maca peopi. Cui'ne jeteyo'je peosipi, ja jerepa ai yo'oye. ²⁰ Ja mu'seña Ejaëpi ja yo'oye tëma'quë pa'ito te'ijë jëaye peo'ñe pa'io. Jaje pa'iquëta'are i sahuasicohua'ini i paini caquë ja ai yo'oyere tëaquëna, yecohua'ijë conj jëaja'cohua'i a'ë.

²¹ Mësarute yecohua'ipi 'iñore pa'iji, Cristo ñajë'ë, cacohua'i pa'ito asama'pë pa'ijë'ë, panita'a 'Jetore pa'iji.' Catoje sehuoma'pë pa'ijë'ë, iohua'i caye. ²² Coa cacohua'i daija'cohua'i a'ë. Yë'ë a'ë, Cristo cacohua'i, cui'ne Maija'quë cocare quëacohua'i a'ë cacohua'ije daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o iñoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa sahuasicohua'ique jaohua'ire sehuoye ja'i maca yo'oja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje pa'ina, mësarute du'ru quëa nëohuë de'oye ñajë pa'ijë'ë, caquë.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mt 24.29-35, 42-44; Lc 21.25-36)

²⁴ Jaje ai yo'o mu'seña tëto saisi maca yureta'a, ësepi yaya huesëja'quë api. Ñañëje miañe paja'quë api. ²⁵ Ma'ñocoje ma'tëmopi tomezja'cohua'i a'ë. Jaje yo'o maca ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. ²⁶ Ja maca sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne de'oquëre papi Pai Mamaquë daija'quë api. ²⁷ Ja jeteyo'je i huiñaohua'ire cuañesipi, i sahuasicohua'ire cajese'e tutu jupëapi i paire tsi'sojë'ë, caquë si'a hue'ña pa'icohua'ire.

²⁸ Higuera soquë yë yo'oye ayere ye'yejë'ë. Ja soquë yë cato huiña capëa pa'i maca je'nërepa ja'o eta huëocoa. Eta maca ñani cacohua'i a'ë, utëcahuë tì'aji. ²⁹ Ja yo'oyeje pa'ye mësarupi ñajëna, yë'ë case'epi tì'acquë tëto saina, ñajë je'në ja'yere eta sa'rore pa'iji cayë. ³⁰ Nuñerepa cayë, ja yë'ta'a iye maca pa'icohua'i ju'ima'në tëto saija'coa, iye. ³¹ Ma'tëmo cui'ne yeja pani jujani carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë coca cato yë'ë case'eje ti pa'i ja'ñe a'ë.

³² Iti mu'se cui'ne hora pai huesëyë. Huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë mamaquëje huesëji. Si'aohua'i huesëyë. Coa ja'quëse'e asaji, iti mu'se.

³³ Jaje pa'i do'ire, mësaruru cato si'anë sëtasicohua'ije pa'iohua'ipi ñajë sejë pa'ijë'ë, i dai hora huesëye sëte.

³⁴ Yë'ë dai maca cato teli so'ona sai huëoni ja yë'ta'a huë'epi saima'në i jo'yare paï ñapere co'amaña yo'o ja'ñe isini cui'ne eta sa'ro ñacaiquère cuañeni ñajë'ë cani saise'eje pa'iye a'ë. ³⁵ Jaje pa'ina, mësaru cato sëtasi-cohua'ipi pa'ijë'ë, coa si'anëpi, iti huë'e aquë tityayere huesëye sëte. Na'i maca, ñami jopo, mu'se, cura yë'i maca, panita'a nea huë'ña daima'quëni cajë. ³⁶ Yo'ojëna, cuasama'topi çaisicohua'ini títama'quëni de'hua ñajë'ë. ³⁷ Iye mësarute caye cato si'a paire cayë: 'Sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë,' caquë."

14

Jesure Tseañu'u, Cajë Yo'oye

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Israel paï Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye, cui'ne o'sa peo pan aiñe caya mu'seña cara maca, Mai-ja'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi merepa Jesure coa cosojë tseani huani jeora'ye cajë. Iti yo'o ja'ñere co'ehuë. ² Careña, cui'ne paï tsi'sini sihuajë yo'o maca huaiye pañu'u, co'aye paipi cuasa co'me huesëni sañope ai yo'ojë cama'cohua'ini, careña.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Jesús Betania daripëre paquëña, Simón ja'ju dahuë hue'equë pa'isiquë huë'ere, mesare ñuquëña, Jesús. Ñu'ina, te'o nomio jai do'i huëo së da'care quëna huëna tímësiconi dani Jesús siöpëna iti da'capi dooña. Nardo da'case'e nesicopi, yequeje co'mema'copi. ⁴ Iti maca ñu'icohua'ipi pëti huëoreña. Jaje pëti huëojë careña:

"¿Me yo'oco huëo së da'ca coa nejoco'ni? ⁵ Iopi yeco-hua'ina se isico pani trecientos romano curiquë tël'ña nera'o. Jaje yo'oni co'amaña peocohua'ire çocatira'o."

Jaje cajë iote coejë pëijë ñareña.

⁶ Jaje ñajëna, Jesupi caëña:

“Coa ñajë'ë, iose'e yo'oja'co. ¿Me yo'ojë josa caye'ni? Iye io yë'ëre necaise'e cato de'o co'amaña'ë. ⁷ Co'amaña peocohua'ire si'anë mësarü ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mësarü ña hue'ñare si'anë pa'iyë paja'quë a'ë. ⁸ Io cuasaye ja'i maña ico cato de'hue yë'ë siopë huëo sëñe necaco'ë, du'runa yë'ëre ta ja'ñere caco. ⁹ Nuñerepa cayë, coa si'a hue'ña ico yo'ose'e quëaye pa'ija'coa, io yo'ose'e huanëyema'pë cuasa ja'ñere cajë, huaso coca quëa maca.”

Jesure Judas Isise'e

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Judas Iscariotepi sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i ja're coní coca caëña, Jesure tseani iohua'ina isi ja'ñere. Jaë cato doce ye'yacohua'i aquë paji'i. ¹¹ Jaje caquëna, asani ai sihuareña. Jaje sihuajë curiquë isireña. Isirena, Judaspi ¿Jesure merepa tseani isija'quë a'ni? caquë i yo'o ja'ñere co'eina.

Mai Ejaë Ani Tëjise'e

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹² Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë sihuajë pai tsi'sini, tsoe yo'ojë pa'ise'eje yo'o mu'se ti'aëña, o'sa co'me ma'a ao ai mu'se. Du'ru mu'serepa, cui'ne yëi ñamare huai mu'serepa ti'aëña. Jaje ti'aëna, Jesús ye'yacohua'ipi seteña:

“¿Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë, aiñe jerona sani ne de'huarena aiñe yëquë'ni?”

¹³ Cajëna, Jesupi cayaohua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saocquë caëña:

“Jai pai daripëna sani oco yurupë saquëni ti'ani i ja're saijë'ë. ¹⁴ Sani ja're sa cacajë cajë'ë ite huë'e aquëre:

‘Ye'yaquëpi capi: ¿Jerore pa'lico'ni, tu'rihuë yë'ë ye'yacohua'i ja're na'iquëna aija'co, Egíptopi Israel pai etase'ere cuasajë? cajë'ë.’ ¹⁵ Ipi mësarute iñoja'quë api, jai tu'rihuëpi tsoe ne de'huasiconi. Jarona yureta'a ñani ne de'huajë'ë, mai tse.”

¹⁶ I ye'yacohua'ipi sani ti'areña, jai daripë. Ti'ani jare Jesús quëase'eje si'aye ti'areña. Ti'ani na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huareña, Egíptopi Israel pai etase'ere cuasajë yo'oyere.

¹⁷ Ñami de'osi maca Jesús i doce ye'yacohua'i ja're ti'aëña, iti hue'ña. ¹⁸ Ti'ani mesare ñu'i aikuëpi caëña, Jesús:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësaruru aquëpi yë'ë ja're te'ona aikuëpi isi yehuoja'quë api.”

¹⁹ Jaje ca maca iohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a seteña:

“¿Yë'ë pa'ija'quë a'ni?”

²⁰ Cajëna, Jesupi caëña:

“Doce aquëpi yo'oja'quë api, yë'ë ja're te'e quëna de'huana aikuëpi. ²¹ Jaje pa'itoje de'oji. Pai Mamaquë cato jare iti toyase'e pa'ieje saiji. Jaje pa'iquëta'are jTeayerepa yo'oja'quë api, ite isi yehuoquëta'a! Ipi ai de'oye pasiquë pa'ito de'ora'pi, jaëte.”

²² Ja yë'ta'a aore aijëna, Jesupi panpë ini Maija'quëre de'oji caquë seni i ye'yacohua'ire aocuë caëña:

“Aijë'ë. Iye cato yë'ë capë a'ë.”

²³ Jeteyo'je ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, caquë seni, i ye'yacohua'ina isiña. Isina, si'aohua'ucureña, iote.

²⁴ Ucurena, caëña:

“Iye cato yë'ë tsie a'ë. Jai pai de'oye pa'i ja'ñere caquë huajëye Maija'quë paire cayere quëaye a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, mësarute nuñerepa cayë cui'naëpi iye, cuiya'i o'sa cono ucuye paja'quë a'ë. Yequë mu'se Maija'quë cuãne te'tena cuiya'i o'sa ucuñu'u.”

*Pedro Cosose'e**(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)*²⁶ Jējē tējini Olivos cutina sateña.²⁷ Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Si'aohua'i mësaru yë'ëre jeocoja'cohua'i a'ë, iye ñami. Jaje pa'ina, toyase'e caji: ‘Huani jeoja'quë a'ë, yëi ñamare ñacaiquëre. Ja maca yëi ñamapi tiya huesëja'cohua'i a'ë.’
²⁸ Jaje pa'iquëta'are ju'isiquëpi huëisi maca yë'ëpi du'ru saija'quë a'ë, Galileana, mësaru ja yë'ta'a saima'pëna.”

²⁹ Jaje caquëna, Pedropi caëña:

“Jaje yecohua'i mël'ëre jeocotoje yë'ë cato mël'ëre jeoñe pañë.”

³⁰ Caquëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa mël'ëre cayë. Iye ñami ja yë'ta'a cura cayaye yë'lina'në mël'ëpi toasoñe cosoja'quë a'ë, ite ñama'quë a'ë caquë.”

³¹ Jaje Jesús caquëna, ipi caëña:

“Yël'ë cato pañë, cosoye. Ju'iñe pa'itoje mël'ë ja're ju'ija'quë a'ë.”

Caquëna, yecohua'ijë cui'ne careña.

*Jesús Sëse'e Getsemanína**(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)*³² Getsemaní hue'e hue'ñana ti'ani Jesús caëña, i ye'ya-cohua'ire:

“Iñore dujë pa'ijë'l'ë, yë'ëse'e Maija'quëre sani sesi'i.”

³³ Cani coa Pedrore, Jacobore, cui'ne Juanre saëña. Ja maca ai cuasaquë cui'ne ai yo'o huëouña. ³⁴ Jaje yo'oquë caëña, jaohua'ire:

“Ai oi ëaye nëiji, yël'ë joyore papi juni huesëye pa'ina. Iñona mësaru cato pëani sëtasicohua'ipi pa'ijë'l'ë, cai-ma'pë.”

³⁵ Cani Jesús ise'e seña maca sani yejana do're ja'runi Maija'quère de'hue neñe pa'ito, necaijě'ë, ai yo'oye pa'si'i, iti yo'o maca ti'aëna, caquë sequëña.

³⁶ Jaje sei caëña:

“Yě'ë ja'quë, mël'ère cato si'aye neñese'e pa'iji. Nejocaijě'ë, yě'ère ai yo'oye ne ja'ñere. Yě'ë yëye peoja'quë, coa mël'ë yëyepi yo'oye pa'ija'quë.”

³⁷ Jaje seni tējini i ye'yacohua'i quë'rona sani ñaquëna, caisicohua'ipi pateña. Pa'ijëna, Pedrore caëña:

“¿Simón caiquë, mël'ë? ¿Te'e hora macaje sëtasiquëpi ña ti'lañe paë, mël'ë? ³⁸ Sëtasicohua'ipi pa'ijë Maija'quère sejě'ë, co'ayena taiñe paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yo'oye yëji. Jaje pa'iquëta'are mël'ë capëpi tutu peoji.”

³⁹ Jaje cani tijupë sani ja'rë case'eye pa'ye caquë sequëña. ⁴⁰ Jaro cui'naëpi co'iquë cui'ne caisicohua'ini ti'api i, ye'yacohua'ire. Airepa huëo ca'quëna ñaco naimopi jameina caë'ë, quëcoñu'u cajëta'a. Jaje pa'ina, ite sañope sehua ti'lañe peohü. ⁴¹ Toasoñe acore saisiquëpi titaquë caëña, jaohua'ire:

“Yureta'a cani huajějě'ë. Tsoe de'oji. Ja ja'ye caijě'ë. Ti'api Pai Mamaquère co'aye yo'ocohua'i jëñana isi maca. ⁴² Huëijjě'ë. Sañu'u. Yě'ère isi yehuoja'quëpi daiji.”

Jesure Tsease'e

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴³ Ja yě'ta'a Jesús cocare i ye'yacohua'i ja're caquëna, Judaspi tsoe titaëña. Jaë cato doce acohua'i aquë pa'ji'i. I ja're coní jai pai hua'ti cajicohua'ipi cui'ne tara cajicohua'ipi dateña. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjao-hua'ipi, cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi jëjo daocohua'ipi coní daisicohua'i pateña. ⁴⁴ Judas iti isi yehuoja'quëpi caëña, jaohua'ire:

“Yěl'ëpi ini ti'ani sihuaja'quë a'ë. Sihuaquëna, ñani jaëni tseajjě'ë. Tseani de'oye sëani sajjě'ë.”

⁴⁵ Jaje casiquëpi tì'ani Jesure tsiojani caëña:
 “Ye'yaquë, Ye'yaquë.”

Jaje caquë tsu'supì. ⁴⁶ Tsu'suquëna, ja maca Jesure tome dani tseani sareña, sëasiquëni.

⁴⁷ Jaje yo'o maca ìti maca pa'iquëpi hua'ti dutani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i necaiquëni cajorose'e tëto tëaëña. ⁴⁸ Ja maca Jesuje caëña, ìte tseä paire:

“¿Tarapi hua'ñapi conì date, yë'ëre tseañu'u cajë co'a-maña yahue imaquëre yo'oyeje pa'ye? ⁴⁹ Yë'lë si'a mu'seña Maija'quë huë'epi pa'i mësarute ye'yaquëna, mësarupi yë'ëre tseañe pahüë. Jaje pa'iquëta'are iye cato toyase'epi tì'acquëna, jaje yo'oye pa'iji.”

⁵⁰ Ja maca ì ye'yacohua'ipi Jesuse'ere tel'ire jëoni cati sateña.

Pqsëpi Catiye

⁵¹ Jaje pa'iquëta'are tel'ì tsì posë macapi jai capi deasiquëpi tuquëña, Jesure. Tuina, tseäreña. ⁵² Tseärena, jai çase'e jëoni peoyo catiña.

Jesure Ca Tëjjicohua'i Quë'rona Sase'e

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵³ Jesure ja maca sareña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa quë'rona. Jaronä Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i tsi'sireña, aiohua'i, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i conì. ⁵⁴ Jaje sajëna, Pedroje so'o maca se ñaquë tuquëña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa huë'e hue'se daripëre pana. Jaronä soldado pai ja're conì pëani toare cui ñuquëña. ⁵⁵ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne pai yo'oye ca tëji ëjaohua'ire papi Jesure jaje yo'oquëre papi cayere co'ereña, asani huani jëoñere cajë. Jaje co'ëjëta'a tì'añe pareña. ⁵⁶ Cui'ne jai pai coa huëojë ti yo'o ma'ñere sañope Jesure careña, cosojë. Cui'ne iohua'ija'a sa'ñe yo'ojë careña, tel'e cayepi peoquëna.

57 Yecohua'ipi co'arepa huëojë careña. 58 Yëquëpi i caye asasicohua'i a'ë, cajë yo'ojë careña:

“Ñeje caquë api, 'yë'ëpi Maija'quë huë'e nejoja'quë a'ë, pai de'huasi huë'e. Jaje yo'oni jeteyo'je tres mu'seña pa'i maca huajëcore neja'quë a'ë, paipi nema'core.' Jare asahuë.”

59 Jaje canije nuñerepa te'eje pa'ye caye pareña.

60 Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi iohua'i ca jopoja'a huëni nëcayepi Jesure sequëña:

“¿Asaquë mël'ë, mël'ëre sañope caye? ¿Me yo'oquë sañope sehuoye paquë'ni?”

61 Caquëna, Jesupi ai jerepa ti sehuoye paëña, i caye. Jaje paquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi tijupë Jesure sequëña, ñeje:

“¿Mël'ë Cristo, Maija'quë de'oquërepa mamaquë a'ë?”

62 Caquëna, ja maca Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë. Cui'ne mësarupi Pai Mamaquëre yë'ëre ñaja'cohua'i a'ë, Diosu tutu quë'irepa ëja te'tere ñu'ina. Cui'ne Ma'tëmopi sirija'a nëca meina, ñaja'cohua'i a'ë.”

63 Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi i ju'i care co'ye naë yeto saquë caëña:

“¿Iquere cajë jerepa paire quëaja'cohua'ire co'eye'ni, tsoe tij'api? 64 Jare mësarupi asahuë, i yë'opopi Maija'quëre cue'cuequë caye. Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mësar?”

Jaje caëna, yureta'a si'a pai careña:

“Huani jeoñe pa'iji.”

65 Casi maca jë'nërepa yecohua'ipi copi tse'se huëoreña. Cui'ne yecohua'ipi tsiana cañapi tëtto queoni tël'cajë yo'ojë careña:

“¿Nepi tël'care'ni? Se ca ñajë'ë.”

Cajëna, soldado pajie yo'oreña, ite.

Pedro Cosose'e

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-29)

⁶⁶ Pedro cato huë'ehuëre paquëña, hue'se daripëre. Jarote pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ⁶⁷ toare cui ñu'ina, ñani ìte caoña:

“Ìna, më'ëje Jesús Nazaret aquë ja're pa'isiquë a'ë.”

⁶⁸ Cacona, Pedropi caquë cosouña:

“Ñama'quë a'ë, ìte. ¿Iquere jaje caco'ni? Huesëyë.”

Jaje cani eta sa'ro quë'rona etaëña. Eta maca curapi yëquëña. ⁶⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ñani cui'naopi ca huëo coña, ìti maca pa'icohua'ina:

“Iquë cato Jesús ye'yacohua'i aquë api.”

⁷⁰ Jaje catoje ije cui'naëpi coso couña, ñama'quë a'ë caquë. A'ri maña tsoe maca pa'i maca Pedrore ìti maca pa'icohua'ipi careña:

“Më'ë Jesús ye'yacohua'i aquëre pa'ë. Më'ë cato Galilea aquë a'ë. Cui'ne më'ë coca cayeje Jesús ye'yacohua'i caye a'ë.”

⁷¹ Jaje caquëna, Pedropi yureta'a sañope co'aye caquë, cui'ne ñama'quë a'ë care payë caquë capi:

“¿Iquere mësarü yo'ojë caye'ni? Ñama'quë a'ë, jaëte.”

⁷² Caquëna, cui'naëpi cura yëni copi. Jaje cura yë'i maca yureta'a Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ìte case'e. Jesús cato ca'ajji'i: “Ja yë'ta'a cura cayaye yë'ima'ëna më'ëpi toasoñe ñama'quë a'ë caquë cosoja'quë a'ë.” Jaje ì case'eje tì'aëna, ìtire cuasa ñajani ota huëoni ai oji'i.

15

Jesupi Pilato Quë'rore Pa'ie

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Nata tome maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjao-hua'ipi tsi'sireña, judío ìohua'i ja're, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i ja're, cui'ne pai yo'oye ñani ca tëjicohua'i

ja're coní. Tsi'sini ca tējini Jesure sēasiquēni Pilato quē'rona sareña.

² Ja maca Pilatopi ite ñani sequēña:

“¿Mē'ë a'ë, judío pai ëjaërepa?”

Caquēna, Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë, mē'ë cayeje.”

³ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cato jaiye sañope careña. ⁴ Jaje cajëna, Pilatopi tijupë seni couña, Jesure:

“¿Me yo'oquë sehuoma'quë'ni? Ñaquë mē'ë johua'i mē'ëre sañope caye.”

⁵ Jaje catoje Jesús cato ti sañope sehuoye paëña. Jaje paquëna, Pilato ai cuasaëña: ¿Me yo'oquë paquë'ni? caquë.

Jesure Huani Pa'iji Caye

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶ Pilato cato judío pai tsi'si mu'seña ti'aëna, tseasiquëre eto saquë yo'oquë paquëña, paipi yëjë sequëni. ⁷ Jaro co sitore paquëña, Barrabás hue'equëpi yecohua'i paire huaisicohua'i ja're coní. ⁸ Paipi Pilatore dani seteña: Jare mē'ë yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë, cajë.

⁹ Jaje cajëna, Pilatopi sehuouña:

“¿Yëye judío pai ëjaëni eto saoye?”

¹⁰ Ja cato caëña, coa i de'oye yo'oyere ëa ñajë pëijë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tseani yo'oyë cuasaquë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi paire ca co'me huesojë cui'ne yëhuoreña, Barrabásni eto saoja'quëre sejë'ë, cajë.

¹² Ja maca Pilatopi paire sequëña:

“¿Me nejaquë caye'ni, mësaru judío pai ëjaë hue'y-oquëre?”

¹³ Caquëna, jaohua'ipi careña, cuijë:

“Queja'quë pa'ijaquë.”

¹⁴ Cajëna, Pilatopi caëña:
 “¿Iquere i co'aye yo'o u'ni?”

Jaje catoje iohua'i jero sa'na ai cuireña:
 “Queja'quë api.”

¹⁵ Jaje asani Pilato Judea paini de'o cajei pasi'i caquë Barrabásni joye sauña. Jesuni si'seni queja'quëre jëjo saokuë.

¹⁶ Ja maca soldado paipi jai pai tsi'sini Jesure pai ëjaë huë'ere pana sareña. ¹⁷ Sani nea maja'i care suñani cui'ne miu maro puani sareña. ¹⁸ Ja jeteyo'je cue'cuejë cuireña:

“¡Pa'ijë'ë. Yure judío pai Ëjaërepa!”

¹⁹ Jaje cajë siopëna tē'careña, tarapi. Copi tse'sejë, cui'ne do're ja'rujë ëjaëre pa'ë më'ë cajë yo'oreña. ²⁰ Jaje ite cue'cue tējini maja'i ju'i ca dutani i ju'i care pare suñacateña. Ja jeteyo'je i ju'i ca dutareña, queja'quëre.

Jesure Huani Jëose'e

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

²¹ Cirene aquëpi tsiopi daina, ñani Jesure queja'coni hue'ejë'ë, cajë soldado paipi cuañereña. Jaë cato Simón hue'equë paji'i, Alejandro cui'ne Rufo pëca ja'quë.

²² Ja maca Jesure Gólgotana sareña, pai siopë tara hue'e hue'ñana pai coca cato. ²³ Jarona Jesure quereña. ²⁴ Quëni soldado paipi Jesús ju'i care nepi saja'cohua'i a'ni cajë neñareña, de'hue nesiquëpi saye pa'iji cajë.

²⁵ Ja yo'o maca cato nea hue'ña nueve paji'i, ite quesu maca. ²⁶ Toyasicore i sio sa'nihuëna sëoreña, ja do'ire queñë cajë. Toyasicopi capi: JUDÍO PAI ËJAËREPA. ²⁷ Ija're cõni caya co'amaña yahue imacohua'ire quehuë. Te'ire ëja te'tena cui'ne yequëni ari te'tena nëconi quehuë. ²⁸ Jaje yo'o maca toyase'e ñeje caye ti'api: “Co'acohua'i ja're cõni que cuañopi.”

²⁹ Cui'ne coa da saicohua'ije ite ñajë cue'cuejë ñeje cajë sateña:

“¡Asajë'ë. Yure më'ëpi Maija'quë huë'e nejoni toaso mu'seña pa'i maca huajë huë'e nesi'i caquë maca! ³⁰ Yure co'ye huasoni da caje ñajë'ë, quesi sarahuapi.”

³¹ Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ije ite cue'cuejë careña:

“Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'are ija'a co'ye huaso ti'añe paji.”

³² Israel pai ëjaëpi Cristore papi caja'cohua'i a'ë cruzupi caje nëcaquëna, ñanita'a careña. I ja're coni te'e quësicohua'ique ite pëteña.

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

³³ Je'nërepa mu'se jopo ti'a maca si'a yeja ñamije pa'io ne huesëoña. Toaso hora jaje paquëña. ³⁴ Jare ja maca Jesús tuturepa cuiña ñeje:

“Eloi, Eloi ¿lama sabactani?” Jaje cani caye a'ë, ¡Yë'ë Diusu maca, yë'ë Diusu maca! ¿Me yo'oquë yë'ëre jeocou'ni, te'ire?”

³⁵ Jaje cuiquëna, iti maca pa'icohua'ipi asani careña:

“Asajë'ë. Tsoe aquë Maija'quëre quëcaiquë Elíasni cuiji.”

³⁶ Jaje cajëna, iohua'i aquëpi huë'huëni o'sa conore yëi sëohuëna saquëni ucujaquë caquë sani nëoquë caëña:

“Coa ñajë'ë. Ñañu'u, Elíaspi ite cruzu dequëre casa nëcoquëna.”

³⁷ Ja maca Jesús ai tutu cuini juni huesëña. ³⁸ I ju'i maca Maija'quë huë'e joporepa tëhuocopi jopore paja'a cayayese'e meñe yete saquëña. ³⁹ Romano Capitánpi Jesús je'ñerepa nëcasiquëpi jaje Jesús cuiquë juni huesëquëna, ñasiquëpi caëña:

“Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i.”

⁴⁰ Cui'ne nomiohua'i so'opi de ñajë nëcareña. Jaohua'i cato paë'ë, María Magdalena. Cui'ne yeco paco'ë, María,

Jacobo posërepa, José cui'ne Salomé, pëca ja'co. ⁴¹ Iye nomiohua'i cato Jesure cõcaicohua'i pateña. I Galilea cu'i maca cui'ne jarote jai p̄ai yecohua'ije pateña, Jesús ja're Jerusalénna saisicohua'ije.

Jesure Tqse'e

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁴² Ñamina'a huajë mu'se pa'ija'coa cajë fiesta yo'o ja'ñe ne de'hua mu'se na'iquëna, ⁴³ José Arimatea aquëpi p̄ai yo'oye ñani ca tējicohua'i ëjaohua'irepa aquë paquëña. Jaë cato Maija'quë cuañe te'te yo'oyere utequë paquëña. Jaje pa'ipi Pilato quë'rona si'a tuturepa cacani ca'rama'ë Jesús capëre tasi'li caquë sequëña. ⁴⁴ Jaje seina, Pilatopi ai cuasaëña, i juni huesëre pa'ë caquë. Jaje cuasa do'ire Capitánre soini i juni huesë caquë seni asaquëna, ju'ire papi, caëña. ⁴⁵ Jaje caëna, asani Pilatopi Jesús capëre saye de'oji caëña, Josére. ⁴⁶ Caëna, Josépi sani Jesús capë casani jai do'i sabanare hueroni deani quëna yejana coje nesicona tani quëna pëpi siouña. ⁴⁷ Tajëna, ñareña, María Magdalena cui'ne María José pëca ja'co conì.

16

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Huajë mu'se tëto sai maca María Magdalena cui'ne Jacobo, Salomé pëca ja'copi María conì huëo së ma'ñare hueroni sateña, Jesús capëre huëo sëñepi neñu'u cajë. ² Semana huëo mu'serepa ai nea hue'ñarepa tsoe ësë pa'ina, sani ti'areña, tasi daripë quë'ro. ³ Iohua'ija'a sa'ñe careña:

“¿Nepi jai quëna pë hui'yoja'cohua'i a'ni?”

⁴ Jaje cajë ñajëna, tasi daripëpi tsoe hui'yosico pacoña.

⁵ Pa'iona, ñani tasi daripëna cacareña: Cacajë ñajëna, ëja

te'tere poja'i ju'i care posëpi ju'i ñuquëña. Jaëni ñani ai quëquëreña. ⁶ Quëquëjëna, ipi caëña:

“Quëquëma'pë pa'ijë'ë. Mësaruru cato Jesús Nazaret aquëni co'eyë, que sarahuana quesiquëni. Jaje pa'iquëta'are i cato tsoe huëji'i. Peoji, iño. Ñajë'ë. Ite oasitore peoji. ⁷ Mësarupi sani i ye'yacohua'ire cui'ne Pedroro quëajë'ë. Galileana du'ru saija'quë api. Jarona ite ñaja'cohua'i a'ë, i ja'rë mësarute quëase'eje.”

⁸ Ja maca nomiohua'ipi quëquë huesëni tsasijë etani tasi daripëpi sateña. Co'ini yecohua'ire quëaye pareña, quëquë huesësicohua'i pa'ijë.

María Magdalenapi Huëisiquëre Du'ru Ñase'e

(Jn 20.11-18)

⁹ Semana huëo mu'se huëisiquëpi du'ru macarepa María Magdalenana ñaiña. Jao cato siete huatiohua'ire eto sao cuañosico paco'ë. ¹⁰ Jaopi yureta'a ñani sani quëaona, i ja're cu'ijë pa'isicohua'ire oijë co'a ju'ijë pa'icohua'ire. ¹¹ Jaohua'ipi quëacona, asani care paco cuasaye pareña, io case'e.

Ite Ye'yecohua'ipi Cayahua'i Ñase'e

(Lc 24.13-35)

¹² Ja jeteyo'je Jesús ñaiña, cayaohua'i tsiona ma'aja'a saicohua'ina. ¹³ Jaohua'ipi sani yecohua'ire quëareña. Quëajëna, jaohua'ije coa cayë cuasajë asaye pareña.

I Once Soisicohua'ipi Ite Ñase'e

(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁴ Ai tsoe maca yureta'a once i ye'yacohua'ina ñaiña, mesare ñu'ijëna. Ñaini jaohua'ire yëhuo nu'ñeiña, ju'isiquëpi huëisiquëre ñani quëacohua'ire asacaiye pasi do'ire, iohua'i jëa joñoa hue'e do'ire. ¹⁵ Yëhuoquë caëña:

“Si'a hue'ña sani cu'ijë iye huaso cocare quëajë'ë, si'a paire. ¹⁶ Quëajëna, asani quëare payë caquë asaquëni

oco dosiquëpi huasosiquë pasipi. Jaje quëajëna, coa cayë caquë asama'quë cato nejosiquë api. ¹⁷ Iye tuture paja'cohua'i a'ë yë'ëre asacohua'i cato: Yë'ë mamipi cajë huatire eto saoja'cohua'i a'ë. Huajë cocapi caja'cohua'i a'ë. ¹⁸ Añare tseaja'cohua'i a'ë. Tsimare ucusicohua'i panije ai yo'oye paja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequeje, ju'lico-hua'ire patojëna, co'yaja'cohua'i a'ë, ju'licohua'ipi.”

Jesupi Ma'tëmo Saise'e

(Lc 24.50-53)

¹⁹ Jaje ca tëjini Èjaë Jesús ma'tëmona sa cuañopi. Jaron a Diusu ëja te'te ñu'i saihuëna ja'ruña. ²⁰ Ja maca jaohua'ipi si'a hue'ña culijë quëareña, huaso cocare. Jare Èjaëpi cocai cui'ne ipi pai yo'o tija ma'ñere yo'o iñoquëna, quëareña, huaso coca. I cocare pa'ë caquë yo'oquëna, ja yo'oyepi iñojë huaso cocare quëareña. Ca tëjihue.

Maija'quë Huajë Ca Nëose'e
New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Secoya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Secoya [sey], Ecuador

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Secoya

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 13 Jun 2022

995e68c5-fe57-54e6-bf8e-0637526d3f7d